

309357 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5. } డిసెంబరు 1918 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 27 వ తేది శనివారము } No. 23
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ శ్రవణ ము. } సంచిక ౨౩

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అజరిత్రుత రక్తములను బనించు: బాధ్యులకు కిరీటుముంటి మందు. కుడుపులను, మచ్చలను, గండములను, పుండ్లను, పోకాళ్లను అన్ని విధములకును గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

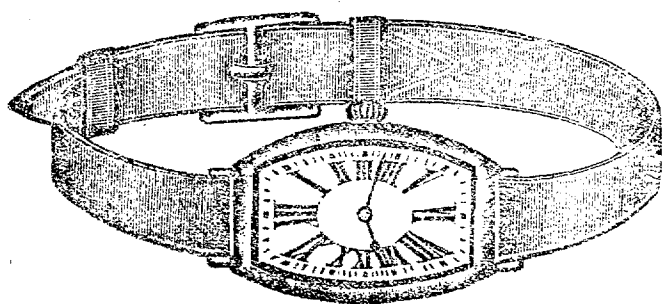
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కామధేనివరిల్లా నుండి మిచ్చుట నిగ్గుకొరకము, సహజమైన మధ్యపచ్చిన అన్ని విధములైన బొవములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పొడరగబోవములను, మలబద్ధమును, కాళ్లసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాంగ్యమును గలుగజేయును. 18 రోజులకు 4 కొమ్మల బుడ్డిలో అమ్ముబడును.

ప్రాప్తెలురు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను!

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే!

(1049)

వ్యాయామ శ్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కు రకములు మానవద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైన కాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయి చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమున కుపయోగించు గడియారములు కలవు.

అందఱి వద్దను దొరుకగలవు.

ఏజంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎన్ స్టేషను, మదరాసు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparæmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) entd all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the

Erectruss (A. P. DEPT) Sole Agency for the East, Patana (Funjab) India.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును. పొన్నపు నొప్పిల శాశ దోలును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును.

నువాసనగలిగి యుండును. శ్రమియంట నుండదగినది.

చవమూలికలచే హిందూ దేశమునకు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి. 6, రంజిత్ షిర్డి, మదరాసు.

సర్వవృద్ధి విషనంజీవిని.

(8జిప్సమ్ టేబు మార్కు)

586

దుఃఖముతో నమ్మవారు సంతోషముతో పోవుదురు. శుభములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇశాం.

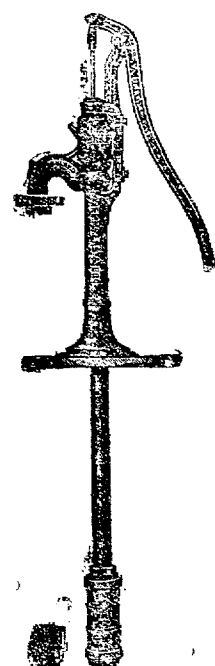
ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండ వలసిన యుష్మోషధము. అండ్, యూనాని, డేయిలై డ్యులచే పొగ డ్రగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములు చినినను మందు శుభమునుబాడు. తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. కలపాకలో 1-కి 0-8-0 పోస్తే 0-8-0. 1 డజన్ పాకల్లో వెల రూ 5-0-0. పోస్తే జేలు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తిప్పించుకొనువారికి పోస్తే ఇశాం. కర్తవ్యము 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ వియ్యబడును. చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 6, రంజిత్ షిర్డి, మదరాసు.

Myers Hand Pump.

587

మయర్స్ హాండు పంపు

గంజామజిల్లా మైర్లడా సంస్థానపు ఇంజినీరు జి. బర్క్లెటుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. "మీరు సంతృప్తిన పంపు (50 అడుగులలోపు) కడు సంతృప్తికరముగ నున్నది." ఇంటియందును, లోటయందును, నీటి కష్టములను బాపుకొనుటకు మయర్స్ హాండు పంపు ను వాడుకొనుడు. దీని సతి సులభముగ అమర్చవలెను. ప్రయాసము లేక పనిచేయవచ్చును. 150 అడుగుల లోతుకంటె ఎంత లోతునకైనను ఉపయోగింపవచ్చును. వికరములకంటె నేడే ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.

K. B. JOSHI & Co, 321, Hornby Road Fort, BOMBAY.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 125

(రిజిస్టరు) **అట్టో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు) కాబడినది.)

ఇట్టుటికాలపు ఈచి కనునగునది, సాటిలేని మనోహరముగు సువాసనగలది. ఆల్బానోలుగాని, బోరానోలుగాని, చేర్చునంతయు నిర్భయ జేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలు దై కొన్ని దినములు చూడకలెదినచో, మనోహరముగు సువాసన ని న్నులవలెను.

ఈ క్రింది మేరకములు సీసాలలో గలదును.

రిజిస్ట్రేషన్ (అర (రాం) సీసా 1-3 ర	0.2-0
చుట్టరకము సీసా 1-1 (రాం	" " 0.12-0
సీసా 2 " "	" " 1.4-0
చెట్టరకము 4 " లేక 1/2 కేసు	" " 2.0-0

వి. సి. ఖర్చులు రు 0.40 ప్రత్యేకము.

పట్టె, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిమపులలోని బొరలును, దీనిని జానకమున నకలు పెట్టు కలవు. కావున, తొమ్మిది ముద్రలు సీసాపై ను, కావుననే అట్టో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిచింపుదు. ఈజిప్ట్ ద్వారానుకొనిన ముద్రలు మరలెవరిని గోచరము చేయవలెనో దీనివలెనో ప్రాచీనమో అశాశ్వతమునో ముద్రలు కావు కానియును పుట్టుచును.

సీసా కలలు : ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 15, బొమ్మయ్యపేట పేట, బొంబాయి.

అగ్రాను యెంట్లు:— సువాసన పుష్పసారము, వైద్యములలోను, మదరాసు.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నానభేయము తెలుపుకొనియే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనిదగును. మలేరియా (విష వాము) జ్వరములను, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల ను యెత్తింది. కొన్ని నా పుచ్చుకొనుటవల్ల కలగు చెట్టికలు జ్వరములకు కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగ జ్వరమును సమయమునకు యీ బోషధము పుచ్చుకొనిన యెలాటి చెట్టిక జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

ఈ బోషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకలలో సుకెరి యొక్క ఉద్ఘాటము:—

వకీలు (అల్ఫ్రీడ్-అట్-లా) నుంరావ్ హిందు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:— మీయొక్క 'జ్వరహరి' జ్వర ములను మరుగుపరుచును అమానుషమైన బోషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సార్ సెట్టిలో నుండు నా గ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, మోర్రి వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నిర్వహించి స్వల్పకాలములోనే పీడింపున స్వస్థుల కెరిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి బోషధసాపులలోను వర్తకల కద్దను దొరకును. సీసా ఒకటికి వెల ఆ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ బోషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

బ్రస్, బొంబాయి అందు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమీననగర్ పేట, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

దేవి మదనపాణి తేహము.

(రిజిస్టరు)

48 పూటలందు వెల రు. 2.

ఈ శ్రేష్ఠమైన తేహము ప్రాణాధారకమును వృద్ధి చేయు నొక సంజీవి యని చెప్పవచ్చును. దీనిని శ్రీ పురుషులు ఏకాలకుందును పథ్యము లేకుండు పుచ్చుకొనవచ్చును. ఈ నుండును పుచ్చుకొనుచున్నయెడల కృశించిన శరీరని బలా ధన్యంగా కేసి అజీర్ణము, జ్ఞాపకశక్తి తరలించుట, మొదలగు దుర్బలములను పోగొట్టి రక్తమును శుక్లమును వృద్ధిపఱచి మనో దృఢమును గలుగ జేయును. (1116)

దేవిసంజీవి, అ. క. కల్లువ మొదలియారు దేవిసిద్ధవైద్యశాల, ఎస్టేట్ బిల్డింగు మద్రాస్.

జ్వర హరి పత్రం

జ్వర హరి పత్రం బొమ్మరాము విరచితము.

వెల 0.40-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి పేట, మదరాసు.

వాంతి బ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర

ఓమం-కర్పూర అను బోషధము అతివిశేషము, కనుపునొప్పి, కనుపులతో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన బోషధము.

ఒక సీసా ఎవరయియునుకొని బ్రతికించినది.

వెస్లియన్ మిషన్ సొసైటీ రికార్డులు టి. ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:— వాంతిచేడి కలిగినవారికి మీయొక్క ఓమం-కర్పూర గుణముచేసినందుకు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యము చెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలో నుండు మన్నారగుడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములలోనున్న వాంతిచేడి విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండె ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు ఆందులో ఒకరు పోలీసుబ్రహ్మచారి - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి మందుకు గాను వచ్చిరి. వారికి మీయొక్క ఓమం-కర్పూ ర్ నుమారు, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసి విషయం చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు స్త్రీలును ఓమం కర్పూర కల్ల కాపాడబడిరిని నాతో చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్ణ మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి బోషధసాపులలోను వర్తకలయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి వెల ఆ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ బోషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

అమృతవలి

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతక ములను బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ విరచితము. దీని వెల 1-4-0.

గ్రంథకైలి మనోహరము. కథ రసవంతము. భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.

చిరునామ:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబుకెట్టిపేట, జి. టి. మదరాసు.

హనుమాన్ బొరక్కు నబ్బు.

దీనియందు సంజీవి తుల్యములగు వస్తువులు చేరియున్నవి చెల్లినం బంధమును పుండ్లు, దు రద, గడ్డి, పొడలు మొ దలగు చర్మ వ్యాధులు ఆత్మాభ్యర్థముగా బా గగును. చర్మమునకు పుచ్చుత్వమును, సుమపును, వాణిమను యిచ్చును. అన్ని చోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతిబిడ్డ వై మా హనుమాన్ గుర్తు బాగ్రత్తగా గమనింపుము. (751)

రంగనాథం శెట్టి అందు బ్రదర్సు, మదరాసు.

తేలుసండు

తేలు కాటుకలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరముల వెంట చెద్దనరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును బట్టినచోటును బండ పొరుగులుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ బాధకము న నేతులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.

చెడకుండుటకుగాను రబ్బరుబిరడాగల సీసాలో పోయబడినది. బట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును

అమృతాంజనము డిప్లో, 6 తంబుకెట్టిపేట, మదరాసు

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తేలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారమైన తెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము. డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. డి. సి. ఎం. (948-887) మేనేజరు.

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటి యె దాంధ్ర

మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల యువన్యాసములు, వారి చిత్ర పటములు, సభా తీర్మానములు గలవు.

వెల రూ. 1-8-0. పోస్టేజీ వేలు.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి పేట, మద్రాస్.

శ్రావణం

ఇది శ్రీ భగవాంధరి యను నాటకము. సంఘదురాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుజూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజీ వేరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి పేట, మదరాసు

అఖిలభారతాయుర్వేదమహాసభ

నేటిదివసు లాహోరు పురమునందు ప్రారంభమైన అఖిలభారతాయుర్వేద మహాసభ కార్యక్రమాలను వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు గారు ప్రారంభోపన్యాసమునందు ప్రథమమున కీర్తికేసులగు తెల్లినెంటు కర్నూలు కీర్తికర్ ఎఫ్. ఎల్. ఎస్. వి. ఎం. ఎస్., గారియొక్కయు సర్ పార్థి లూ క్షిప్ గారి యొక్కయు మరణములను గూర్చి సాక్షిని ఇట్లనిరి "గోగులను పుట్టించుటగా చూచి వారి బాధలను బాప బ్రతు క్తింపవలెను. పాస్తోపరశ్వమున, బహుమానాశను గోగులకు చికిత్స చేయవలెను. ప్రజాసేవకొక ఆయుర్వేద మేర్పడుట బడినది" అని చరకగ్రంథమునందును వ్రాయబడినది. చరక గ్రంథమునందే నేటికొకటి వైద్యమే వృత్తిగా గాని చికిత్స కొకట చేరమాడువారు స్వర్ణమయమగు నిధిని వదిలి నిగుప యోగమగు దుమ్మును బడయదురని చెప్పబడియున్నది. ఈమహావాక్యములనుండి మొదట ఆయుర్వేద మేయే యాదర్శములతో నేర్పబడుచున్నదో తెలియగలదు. భాగ తీయుల ఆయుర్వేదమునందు గాక లోకమున నింతవైద్యము నందు నిట్టియు త్రమాదర్శములు గానబడవు. దీనికి నిదర్శముగా ప్రతి పురమునందును, ప్రతి గ్రామమునందును, వైద్యసలహాల నిచ్చువారును, పేదగోగులకు పథ్యవిధానములను జెప్పవారు ననేకులుగలరు. పాస్తోభాగిమానవిరహిత మగు ప్రజాసేవ భరత వర్షమునదప్పు ఇంకెచ్చుటకు లేదు. పురాణవైద్యాభ్యాసకుల గృహములు ఉచితవైద్యశాలలు. ప్రభుత్వమువారి ఆసుపత్రుల వలన ప్రయోజనము గలుగుచుండుటలేదని చెప్పబడియున్నది కాని జనసంఖ్యకు తగినన్ని లేవు. అందులకే ప్రతి గ్రామమునందును ప్రజలు పురాణవైద్యాభ్యాసకుల గృహముల కరుగుచుండురు. ప్రభుత్వమువారి ఆసుపత్రుల కంటె ఎక్కువ వైద్యసహాయము ఈ వైద్యాభ్యాసకుల గృహములందు లభించుచున్నది. పాస్తోభాగిమానములను గురురని బాధ్యము లన్నియు ఆయుర్వేదము వలన గురురుచున్నది. ఇట్టి కాశ్యత ఫలములతో ఆయుర్వేద వైద్యము ప్రాచీన వైద్యమును నిలుపుకొనినది. ఇట్టి మహావైద్యము నభ్యసించు వానికి ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును ప్రోత్సాహము నొసగవలదా? కొన్ని ఆనాలోచిత కారణములవలన ఆయుర్వేద అప్రాంత వైద్యము కొంతకాలము అనభ్యసితమై యుండెను. కాని కాశ్యతస్థితి కేమియు భంగము గలుగలేదు. ఇతర వైద్యములవలె మార్పులనొందలేదు.

సాధారణముగా వైద్యమునందు రోగములను గూర్చియు, వాని చికిత్సలను గూర్చియు జెప్పబడు చుండును. కాని ఆయుర్వేద మిట్టిదికాదు. దీర్ఘ జీవనము నొసగు క్రియలు నందు జెప్పబడి యున్నవి. అభయమెడక అచ్యుతప్రాణ అను ఔషధములు సాధారణ రోగముల నన్నిటిని కుదుర్చుటయే కాక కృతజ్ఞ మౌల్యులకు ను, వృద్ధులకు ను నూతనయావనమును కలిగించు నని ప్రసిద్ధినించినవి. ఆయుర్వేదము వైద్యమును మించిపోయినదని చెప్పవచ్చును. ఆయుర్వేదము మనుజుని కొక్కనికే ఏర్పడుపడదని కాదు. పశులకును జంతువులకునుగూడ చికిత్స లందు జెప్పబడినవి. గజాయుర్వేదము వృషాయుర్వేదము మున్నగునవి యన్నియు ఆయుర్వేద భాగములే. అన్ని పురాణమునందును సాహిత్యోక్తము నందును ఈ భాగములు గల ఆయుర్వేదమును గూర్చి చెప్పబడినది. కాని ఆ ఉద్దగ్రంథములు మనకు లభింపలేదు. ఇప్పుడు మనకు దొరికినదానియందు మానసాయుర్వేదము మాత్రము గలదు.

ఆయుర్వేదాభ్యాసమున తపశ్క్రిమించుటకు ముందు మానవ ప్రకృతినిగూర్చియు, దేహకాస్త్రమునుగూర్చియు చెప్పుకొనవలయును. ఈవిషయమును మనములు కనుగొనియే యుండిరి. అట్టి కారక కాస్త్ర పరిభాషనమునకు మరణానంతరదేహభావనలు కూడ జరుపబడెను. కారకనూత్న పరిభాషనమున లక్ష్యంపనియ్యవగు విద్యకొకట విశ్వవిద్యా లయము లనేకము లుండెను. "ప్రకృతింబోధ్యత్వ" అని ఒకచో జెప్పబడినది. లోపలనున్న విషప్రకోపమును తగ్గించుటకు కశేబరము త్రుప్తుకటకు సంచరలెనని దీనియర్థము. దీని నుండి కారకవిషయమున మనపూర్వ తత్వకృషి చేసికొ తెలియవచ్చును. పూర్వ కారకపరిభాషలు దేహమునందలి ప్రతి యంగమును సూక్ష్మముగా పరిశోధించి వివిధాంగములను గమియించు సప్తవిధతత్వములను కడువిరళముగా వర్ణించి యుండిరి. ప్రసిద్ధవైద్యులగు కవిరాజనాగేంద్రనాథ సేన్ ఎల్. ఎం. ఎస్. గారు ఈవిషయమున మన పూర్వులు సన్నిప పరిభా

షనఫలములు ప్రస్తుతకాలపు మాతృకమును లగు మాతృ దర్శనముల విరళాల పరిభాషన ఫలములకంటెను యథార్థప్రతి స్థితిములై యున్నవని చెప్పియుండిరి. గర్భమును గూర్చియు పిండవృద్ధి పరిణామమును గూర్చియు మన పూర్వులు వ్రాసి నవి డాక్టరువాక్ ఓ. టెక్ మున్నగు పరిభాషన చేతలపరి భాషన ఫలములకు బోల్పవచ్చునని చెప్పియుండిరి. దేహము నందలి ప్రాణస్థానములను గూర్చి మన ఋషులు విరళముగ తెల్పియుండిరి. ఈవిషయమున పాస్తోభాగిమానములు లేమి యును కృషిచేసినట్లు కనబడదు. రక్తప్రవాహక్రమమును గూర్చియు మనవారికి విశేషజ్ఞానముగలదు. సుమారు 200 సం. ల క్రిందట సర్ విలియం హంటరు అనువంతు ఈవిషయమును గనిపెట్టెనని పాస్తోభాగిమానములు ప్రకల్పములు పట్టుచు న్నారు. కాని ఈవిషయము గూర్చి 2000 సం. లకు ముందే మనగ్రంథములందు వ్రాయబడియుండె ననుట భారతీయుల టుత్సాహకరముగ నుండగలదు. చరక శుక్రత గ్రంథము లందు హృదయమును గూర్చియు ఆది చేయవలసి గూర్చియు రక్తవాహికలను గూర్చియు రక్తప్రవాహమును గూర్చియు వివరింపబడియున్నది. శస్త్రచికిత్సలు మనవారికి బాగుగా జెలిసియుండెను. చరకుడు వ.ద్విధము లగు శస్త్రచికిత్సలనుగూర్చి చెప్పెను. శుక్రతుడు మఱి రెండు శస్త్రచికిత్సావిధములను గనిపెట్టెను. వాగ్భటాచార్యుడు మరి 4 చేర్చి ద్వారత శస్త్ర చికిత్సల సేవల చెను. వాగ్భటాచార్యుడు ప్లావ చికిత్స నింతకదానిని గూడ గనిపెట్టెను. ప్రస్తుతమునను పాస్తోభాగిమానముల కాశ్యము గొల్పగల దేహములో రాళ్ల వలె పెరుగు విషమాంసమును దీ యశస్త్ర చికిత్సనగూడ మత పూర్వులు సలపించుండిరి.

మనపూర్వులకు 2000 ఏవఘట తెలిసి యుండెను. అంతటి పురాతనకాలమున ఇన్ని ఏవఘట గుణములను పరి శోధించి ఔషధముల నెట్లు నిర్ణయించగలిగిరావచ్చునని ఆనేకుల కాశ్యరమ్య గలుగకమాడదు.

అనంతరము గోపాలాచార్యులు గారు పూర్వకాలపు ఆసుపత్రులను గూర్చియు, ఉపచారిణులను గూర్చియు వైద్యప్రదర్శనములనుగూర్చియు తెల్పి ప్రస్తుతకాలమున మన సంఖ్యకు తగినంత వైద్యసహాయకములు లేనని చెప్పిరి.

గోదావరిజిల్లా రాజమహేంద్రవరము తాలూకాలోని దోసకాయపల్లియందలి సీతారావు ధర్మ భాండాగారపు నామకరణోత్సవము 20 లేదని తాలూకాభోజ్య ప్రెసిడెంటు నేతి వేంకట సోమయాజులుగారి యాధిపత్యము క్రింద జరిగి. ది నేమూరి విశ్వనాథకర్మగారు ఎమ్. ఏ. ఎల్. డి. డి. ఎ. సరసిం హముగారు ఎమ్. ఏ. ఎల్. డి. కాకొండల వేంకటరావు గారు బి. ఎ. బి. ఎల్. దామెర్ల వేంకటరావుగారు బి. ఎ. మొదలగు మహానీయులు రాజమహేంద్రవరము నుండి వచ్చి సభ నలంకరించిరి. పుస్తకభాండాగారోపమాగములను గురిం చియు రాత్రి పాఠశాల లాభకృతకను గురించియు, ఆవతార పురుషులైన సీతారాముల సచ్చిత్రలగూర్చియు విద్యాభ్యు త్తమ నెలపుదినముల తమ గ్రామాభివృద్ధికై పాటుపడవలసిన దనియు, గ్రామనివాసులు నీతిదాయకములైనవియు, మిత్ర్య యముకలవియు, యారోగ్యప్రదమైనవియు నైన యలవాట్లను, దుస్తులను విడువక, దాంతికమైనవియు, విశేష ధనవ్యయమగు నవియు, యనారోగ్యకరము లైనవియు నైన పట్టణపురుస్తులు మొదలగు చెడ్డయవాట్లను అలవాటుచేసికొనవద్దనియు హితో పకరమైన యుపన్యాసము జరిగినది.

కరాచి యుద్ధసంఘసభ
ఇటీవల శ్రీప్రధానమంత్రి యొనర్చిన విన్నపమును చర్చించ కరాచి యుద్ధసంఘమువారు 24 వ లేదని సభ గావించిరి. కరాచి నగరము యుద్ధసంబంధమున చాల ప్రాముఖ్య స్థాన మును వహించియున్నది గాన నగర ఆరోగ్యమునుగూర్చి లెగవ కట్టుబాట్ల మొనర్చు సభవారు తీర్మానించిరి. పింధురాష్ట్రమున పైనికులను జేర్చుచుండుట వృద్ధిగావించవలసియున్నది. ఇంతు లకు యుద్ధవిషయములయందు దనుభవముగల యొక యువ్వోగి సంఘమువారి కావిషయమును గూర్చి యుపన్యాసము మొనగ దగును. ఇంతియగాక యుద్ధసంబంధమును వాద్యమును ప్రజల యందు విరివిగ వ్యాప్తమొనర్చవలయును. రూపాయి అంతవలె వైద్యుల వైకమును నితీపించుటకుగాను సేవింగ్సుబాంతులు ఉపాధ్యాయుల లేవనవచ్చి యత్నముల నొనర్చుటచిత్తము ఇంతియగాక శ్రీలంకు విద్యనొసగి ఆఫీసులయందు దుద్యోగము లచేయు సామర్థ్యమువారికి లభ్యపరచినచో, సంగ్రామకార్య ములకు మరికొందరు పురుషులు లభ్యముకాగలరు. రాజకీయ వ్యవహారముల నన్నిటిని పత్రికలు కదలుకొని, సంగ్రామ సమాచారము సంగ్రామాభ్యుక్తములు మున్నగు యుద్ధవిషయ ములనె చర్చించవలయునని పత్రికా సంపాదకులను గోరుట సచుంజనము. వర్తకమునగూడ కొన్ని మాపు లానర్పవలసి యున్నది. భోగ్యపదార్థముల నన్నిటిని వినిష్కరింపవలయు ను. తిమ్మాలమున ధనము మిగులబడెను గాక నాకలు గయ్యు మున్నగు వానికి కొంతవరకు యుద్ధకార్యములయందు చరింప నత కాశ్యముకలుగును. బట్టలు ఆహారపదార్థములు, మద్యములు, పెట్రోలు మున్నగు వాని సతీ క్షుప్తముగ వాడుకొనవలయును. మరికొన్ని సూచనములు గూడ సంఘమువారి యాలోచనమున నున్నవి. యుద్ధము మూలకమగు పప్పులు, రెండవ యుద్ధమునమును ప్రజలకు హిత మునర్పట్ట, మాతన ఆర్థిక విధానములు మున్నగునవియు, అనంతరమగు వెండిబంగారు నగలు మున్నగునవి యెన్నియొ కలవు గాన, వాటినిన్నిటిని వాణిజ్యము క్రింద మొనగుటయు సంఘము వారాలోచించు చున్నారు. పోటీజి, కోర్టుజిజ్ఞాసు, మున్నగునవి హెచ్చించి నందువలన ఆదాయ మభివృద్ధి కాగలదను కొన్ని సూచనములను వెల్లువారు సంఘమువారికి విన్నవించిరి.

ఒక విలేఖకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: భీమవరము కృష్ణాజిల్లాయందలి తాలూకా గ్రామము. ఇందు రెండు వ్యాయస్థానములును, ఒక ఉన్నత పాఠశాలయు, డివిజనలు ఆఫీసును, తాలూకా మేజిస్ట్రేటు రెజిస్ట్రేషను మున్ను గాగల ఆఫీసులును గలవు. ఇచ్చటపురమందరినిర్మాణము ప్రారంభించి సుమారు నాలుగు సం. రములు గావచ్చినది. సుమారు నాలుగు వేల రూప్యము లిందునిమిత్తము వ్యయము గావించ బడెను ఇంతవరకును పురభవనము సంపూర్ణి గావించబడ లేదు. ఏలనోగాని మొదటినుండియు కడుశ్రద్ధతోను దుతూ హలముతోను పనిచేసి, తాలూకాయందలి క్షుద్రులు సోదరు లును, వ్యాపకారులును, తదితర భూకాయందులును, ఈమధ్యను కొంత మానము దాల్చినట్లు కనిపించుచున్నది. ఇట్టి మానమువలన భీమవరము తాలూకా ప్రజలకందరకున కళంక ము వాటిల్లుకచ్చదని చెప్పటకు చింతించుచున్నాను. వాగ్దాన ము చేయబడి కమూలు చేయబడవలసిన మొత్తము సుమారు నేయిరూపాయలవరకును గలదు. సామ్యము వనూలుచేసి ప్రజలు తర్కతో కాశ్యమును నివ్వగొంప ప్రార్థితులు.

వైద్య గుభయము లేదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

వైద్య గుభయము

ని వారకొ మధములు

మా మందులు గడచిన దురదీ వత్సయులుగ ఇండియా, బర్మా, సింగాపూర్ దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక వైద్య రోగులను కాపాడుట లోకవినితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన

వైద్య సౌకర్యము.

మోమాదిపానకము 6 ఔన్సుల బుడ్డి ౧-కి రు ౧-౦-౦	శతభాతస్సు 1 ఔన్సు బుడ్డి ౧-కి రు ౦-౧౨-౦
డిబ్ 8	డిబ్ 1
స్వాకింగ్ పోటీజివేలు.	కోరువారికి సూచెర్ల క్యాటలా గుచితముగ పంపబడును.
తొలి విలాసము: "పండిట్" మదరాస్.	

ఆయుర్వేదాశ్రమం, గిగి, ఆచారప్పన్ విధి, జి.టి. మదరాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 27-వ తేది

శనివారము.

ప్రభు సభా సంస్కరణము

సంగ్రామ తరుణమున, భారతీయులు రాజకీయసంస్కరణముల గూర్చి ఆందోళనము సలుపుచున్నారని, ఆంగ్లోహైందవ పత్రికలు సతతము దూషించుట యాచారమయినది. వారికి క్రొక్కతాళము వాయించెడి భారతీయులు గూడ యీ చిరుకవలుకులనే బలుకుచున్నారు. శ్రీశ్రీ సమావేశమున గూడ రాజకీయాందోళనము చాలించుటకు ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను కోరుదురని ప్రకటించబడెను. కాని, సంగ్రామ సమయమున భారతీయు లొక్కరే రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గోరుటలేదు. అధినివేశ రాజ్యములవారు సంగ్రామానంతర సమస్యల గూర్చి తీవ్రముగ జచ్చించుచున్నారు. మాతృదేశముగ నాంగ్లదేశమే రాజకీయ చర్చలను విరమింపలేదు. ఐరిషు సమస్య నిర్వహణకు గూర్చి మంత్రీ వర్గమువారే దీర్ఘాలోచనల గావించుచున్నారు. అల్పస్థు పక్షము వహించి, యితరు బూర్వము మంత్రీవర్గమునందుండిన సర్ ఎడ్వర్డు కార్సను గాక యీ తరుణము దాందోళన మారంభించిరి. సంగ్రామ మధ్యముననే శ్రీలకు స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించబడినది. సంగ్రామ మధ్యముననే, ప్రభువుల సభను సంస్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనుచున్నారు. ఈ సంస్కరణ ప్రతిష్ఠాంతరవాంఛనీయమయినను, సంగ్రామ సమయమున కరిష్కరింపబడ దగినంత యవసర మగునదిగాదు. ఏలనన, ప్రభువులసభ ప్రాచీనప్రతిష్ఠావనన, ఆ సభాస్వరూపమును పూర్తిగ మార్చుటక, దీర్ఘాలోచన మవసరము. అటులయ్యును ప్రభుత్వమువారే మాత్రము వెనుదీయక సంగ్రామ సమయముననే, ప్రభు సభా సంస్కరణముల గూర్చి సూచనల గావించుట కొక సమావేశము నేర్పాటు జేసి, దానికి బైస్రప్రభుత్వవారి సభ్యులు నిగ నియమించిరి. ఆ సమావేశమువారిపుడు తమ నివేదికమును ప్రచురించిరి. పార్లమెంటుసభలో నీ నివేదికము గూర్చి యిక మీదట చర్చ జరుగగలదు.

ప్రభు సభాసంస్కరణమున కెంతెన్న ననుకూలముగ కాలమొందజోదు. ప్రజాపరిపాలనాభిలాష ప్రపంచమందంతటను వ్యాపించి యున్నది. నిరంకుశ పరిపాలనమునకు చేరెన్నిక గన్న రుష్యా దేశము గూడ ప్రజాస్వామికము నంగీకరించినది. సంగ్రామోద్దేశములే స్వాతంత్ర్యాశ్రయ వ్యాపనమున కనుకూలముగ నున్నవి. ఆంగ్లదేశమందలి ప్రభువులసభ ప్రజాపరిపాలనమునకు పోషణ కరము గాదు. జన్మచేతనే, పార్లమెంటులో సభ్యులగుటకు నవకాశ మిదివరకు గలుగుచుండెను. జమిందారయి వంతమాత్రముచే, ఆతను విద్యాభివృద్ధియనను గాతున్నను, రాజకీయ కరిజ్ఞానము గలవాడయినను గాకున్నను, ప్రభువులసభలో సభ్యుడగునుండ నర్హుడు. సభ్యత్వమునకు ఎన్నికతో నిమిత్త ముండినది. ప్రజాప్రతినిధిసభ యగు కామన్సుసభ ప్రజాభ్యుదయమునకై గావించెడి సూచనల నెదిరించుటలో, ప్రభువులసభ పేరెన్నిక గాంచిినది. ప్రజాస్వామికము దేశములో

ప్రబలమును కొలందిని, ప్రభువులసభ ప్రజాభ్యుదయమునకు విఘ్న కారణ మని, ఆంగ్లదేశీయులు దలంపసాగిరి. సాంఘికవాదుల ప్రతిభ సంగ్రామారంభమునుండియు అనేక మడుగు లతిశయించెను. యద్ధాంతమున, సాంఘికవాదులే ప్రభుత్వ బాధ్యతను వహించెదరని రాజనీతిజ్ఞులచే విశ్వసించబడుచున్నది. సాంఘికవాదుల ప్రాబల్య మాంగ్లదేశమునందే గాక, పాశ్చాత్యప్రపంచమందంతటను వ్యాపించు సూచన లగపడుచున్నవి. ఇట్టి తరుణమున, ప్రభువులసభ పూర్వరూపమునే దాల్చియుండుట అసంభవము. ప్రభువులసభ నెలులయినను సంస్కరింపవలయు నని, చిరకాలమునుండియు సూచనలు వెలువడుచుండెను. కొంత కాలము పరిపాలనాసామగ్ధ్యము గల ప్రభువులే సభ్యులుగ నుండవలయునని సూచించబడుచుండెను. మరి కొంతకాలము ప్రభువులసభలోని సభ్యులు, ప్రభువులచే నెన్నికొనబడిన వారయి యుండవలె నని, అనువదించబడెను.

బైస్రప్రభుత్వ నివేదిక మీ సూచనలను మించినది. ప్రభు సభాసంస్కరణముతో మాత్రమే, యీ నివేదికము తృప్తి జెందలేదు. ప్రభు సభాస్వరూపమునే మార్పుట కీ నివేదికము తలపెట్టుచున్నది. ఇంతవరకును, యీ సభలో ఎన్నికయమలులో లేదు. ప్రజాసామాన్యమునకీ సభలో ప్రవేశించుట కర్హతలేదు. కాని, నివేదికమున యీ రెండు అభ్యంతరములును తొలగింపబడినవి. సభ్యత్వ మికమీద ఎన్నికవై నాధారపడియుండును. ప్రజలు కామన్సుసభ్యుల నెన్నికొందురు. కామన్సు సభ్యులు, ప్రభు సభాసభ్యుల నెన్నికొనెదరు. అందుచే, ప్రతిభాశాలియగు సామాన్య పౌరుడుగూడ, ప్రభువులసభలో ప్రవేశించుటకు సౌకర్య మేర్పడుచున్నది. బైస్రప్రభుత్వ నివేదికమున, ప్రభువులసభలో రెండు భాగములుండునని చెలుకబడినది. కామన్సు సభచే నెన్నికొనబడిన సభ్యులు 246 మంది యుండెదరు. రెండు సభల స్థాయిసంఘసభలచే నియమించబడినవారు నాలవవం తుండెదరు. మిగిలినవారు ఉద్యోగధర్మముచే సభ్యులుగా నుందురు. ప్రభువులసభలోని సభ్యుని కాలపరిమితి 12 వత్సరములు. మూడవవంతు సభ్యులు ప్రతి నాలవవత్సరమందును సభ్యత్వము చాలించుకొనెదరు. వారి స్థానములు ఎన్నిక మూలమున పూర్తి యగును. ప్రభుసభలో సభ్యులుగానట్టి ప్రభువులు కామన్సుసభలో సభ్యులుగ నుండుట కర్హులు. ధనసంబంధ మగు బిల్లులను సవరించుటకు గాని త్రోసివేయుటకు గాని, యీ సభ కధికార ముండదు. ఐరెండు ప్రతినిధులనుగూడ కలిపినయెడల, 272 మంది సభ్యులీసభ యందుండుదు. ధూరుతంత్రీచారలో సూచించిన వివరములు గాక, సితర వివరము లనేకము లీ నివేదికమున నుండునని దలంచెదము. కాని ఎన్నిక సూత్రము నెపు డీ సభలో ప్రవేశ పెట్టెదరో, ఆ దినముననే ప్రభుసభాస్వరూపము పూర్తిగ మారినదనియే జెప్పవచ్చును. ప్రభువుల సభ యీ కాలమున కెంతమాత్రమును తగి యుండలేదు. ప్రజాభ్యుదయమునకు విఘ్నము గలిగించుటకు మాత్రమే సధికముగ నుపకరించుచున్నది. అట్టి సభ నొక త్వరలో మార్చివైచిన నంత లాభకర ముచుటకు సంధియము లేదు.

కాని, ఆంగ్లోహైందవ పత్రికలు హిందూదేశమునకు వర్తింపజేయదలచిన నిర్బంధములు ఆంగ్లదేశమున కేల వర్తింపవలె, యివి చెలుపలేకున్నవి. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము ముఖ్యవసరమని యంగీకరింపక దప్పదు. మున్ముం

దెపుటో గాక, సంగ్రామమున బాల్కొనుటకే స్వపరిపాలన మత్యవసర మని తేటతెల్ల మగుచున్నది. ప్రభుసభాసంస్కరణ మటుల గాదు. ఈ సంస్కరణము గూర్చి దీర్ఘముగ యోచించుటకు కొంతకాల మంగినను, తొందర యుండదు. కాని ఆంగ్లోప్రభుత్వము వారలు దలంచుటలేదు. దేశాభ్యుదయమునకు వివిధ సంచలనముల త్యవసరములే యని వారు గ్రహించిరి. ఒకదాని ఫలప్రాప్తికై నికొకటి యాగియుండదు. వేర్వేరు సంచలనముల నొకదాని నుండి వేరొకదానిని విడదీయ వలెండదు. అన్నియు దేశాభ్యుదయమునకే దారి జూపి, నేకగమ్యస్థానమునకే జేర్చును. ఈ సత్యము గ్రహించియే, ఆంగ్లదేశము ననుకరించి హిందూదేశము గూడ సంగ్రామ సాహాయ్యముతో బాటు, సాంఘిక, రాజకీయాది సంచలనములలో బాల్కొనుచున్నది. జాత్యభివృద్ధి యందు, హిందూదేశమున కొక విధమగు న్యాయమును, మిగిలిన దేశములకు వేరొక విధమగు న్యాయమును వర్తింప నేరవు.

ఆంధ్ర మహాజన సభ

ఇంతవరకును, స్వరాజ్యోద్యమ మొక్కటే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ విభేదముల కాలవాల మయ్యెనని దలంచుచుంటిమి. స్వరాజ్యోద్యమము బ్రాహ్మణుల లాభము నిమిత్తమై నెలకొల్పబడినదనియు, బ్రాహ్మణులచే నడువబడుచున్నదనియు, బ్రాహ్మణేతరు లందరును దీనికి విరుఖు లనియు, ఆంగ్లోహైందవ పత్రికలు చెలుప నారంభించెను. స్వల్ప సంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతరులు స్వరాజ్య విముఖులను సూచించిరి. కాని, దేశహితైక బ్రాహ్మణేతర సంఘము బడులు వెడలి, సధిక సంఖ్యాకులు స్వరాజ్యోద్యమమున కుత్సాహము జూపుచున్నారని బయల్పరచెను. ఇది యటులుండ, విమగ్నకు లొక సంగతిని మఱచుచున్నారు. స్వరాజ్యమంత్రము నుపదేశించిన దాదాభాయి నారోజీగారు బ్రాహ్మణులుగాను. స్వరాజ్యోద్యమ వ్యాపనమునకై కృషి సలుపుచున్న గాంధీ, బిపిన్చంద్రపాలు, జమ్నాదాసు ద్వారకదాసు, బిసెంటు, లాజపత్ రాయ, జిన్నా, హసేను ఇమాం, మొదలగు నాయకులు బ్రాహ్మణులుగాను. కాంగ్రెసు ఉద్యమము హిందువుల లాభము కొరకై ప్రతిష్ఠింపబడినదని, అనేక వత్సరము లాంగ్లో హైందవ పత్రికలచే చెలుపబడుచుండెను. విద్యాధికులగు మహాత్ముడియు లందరును కాంగ్రెసు ఉద్యమము నా మోదించినవెనుక, నియ్యది బ్రాహ్మణుల లాభము నిమిత్తము ప్రతిష్ఠింపబడినదని క్రొత్తసాకొకటి సృష్టించబడెను. ఇయ్యదియు నిరాధారమని దేశహితైక బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారు ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేసిరి. ఇది యటుండ, రాయబహదూరు ఎం. పాపారావు నాయకుగారు తమ విశ్రాంతికాలమున, ఆంధ్రోద్యమము గూడ బ్రాహ్మణుల లాభము నిమిత్తమై ప్రతిష్ఠింపబడినదని, జప్తినుపత్రిక కొక వ్యాసము వ్రాసిరి. ఆ వ్యాసమును నిన్నటి పత్రికలో ప్రకటించియుంటిమి. ఆంధ్రోద్యమమునకును, ఆంధ్ర మహాసభకును గూడ ఈ యంటే సోక నారంభించినది. ప్రపంచమునందలి ప్రతి విషయమును బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ విభేదదృష్టితో పరికించువారలతో హేతువాదము సలిపి లాభముండదు. కాలమే, వారి దృష్టిభమును సరిజేయు నని యూహింపవలెను.

చెన్న రాజధాని ముసలిమ్ లీగు:— శిల్పి
జరుగజొలె సభయందు మహమ్మదీయుల అభిప్రాయము
లకు తేటతెల్లముగ తెలుపు స్వతంత్రాభిప్రాయపు ముసలి
ముసలిను విడిచి స్థానికాను విరాట్ల సభయందును తూర
తేనెగారు హిందువులమునకు వచ్చినవృత్తును జరుల
సభయము లేక తమంతట తాము మహమ్మదీయుల అభి
ప్రాయము లిది యని చెప్పితే బోయిన ఆర్జును యుక్త
రాజు గిరిజన్ ప్రతినిధిగ భారత్ తోగడమునాగు పట్టుకొని
మీరు ఈ విశేషము చెప్పియిన నా తేటతెల్లమునైనను నిన్ను గది
గొనియెగయు నా నున్నాము అదిగది మీకు విశ్వాసం నున్నదను
బుద్ధి.

విరోధామహానంగాముము

(రెటరు పేజీ)

క్రీస్తు బ్రతుకు

రెండవ రాజ్యాంగసభాసంస్కరణము.

కాంగ్రెసు సభాపతి రిపోర్టు.

లండను ఏప్రిల్ 24:—వైదికమునూ నూర్పు వైదు
గారి యాజమాన్యము క్రింద నుండిన సభాపత్య తమ నివేదికను
తెలుపబడింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ నీ క్రింది మానవము లానర్పించి
యొచ్చును. దేవ రాజ్యాంగసభామందు రెండు తరగతుల సభ్యు
లందరమును. పార్లమెంటు ప్రజాసభా సభ్యులతో నియో
జనమున 246 ము సభ్యులు మొదటిభాగము. ఆధికారిత్వా
సభ్యత్వమునుబడిన కర్మముల గాక శేషించిన సభ్యుల సంఖ్యల
పై 3 వంకై యుండునట్లు కొందరు సభ్యులను పార్లమెంటు
రెండు భవములవారును ఎన్నుకొనవలయును. సభ్యత్వకాలము
12 కన్న కలుదు. సభియందలి సభ్యులలో
మాడక భాగము ప్రతి నాల్గవ మేటకు సభ్యత్వమును
నామించుకొనవలయును. ఇట్లు భావించిన సభ్యత్వస్థానములు
నియోజనమునై పూరింపబడును. రెండవ రాజ్యాంగసభా స
భ్యత్వమును పొందని ప్రభువులు ప్రజాసభయందు నూర్పుం
దురు. ఇంగ్లాండు, స్కాట్లాండు, విల్లెండుజేతుల మత
గురువులును, కేరొలిన్లు మతగురువులును రెండవరాజ్యాంగ
సభా సభ్యత్వమున కర్హులు. సభ్యులకు వేతనము లొసగ
నిచ్చునవిధమున ప్రజాసభాసభ్యుల కిచ్చుచేసిన వేతనము
లొసగబడును. ఆర్థికసంబంధముగు విల్లులపై నీ సభవారి
కట్టి యధికారమును లేదు. ఇట్టి విల్లులను విమర్శించుటకు
ప్రత్యేకముగ నొకసంఘ మేర్పరుపబడును. ఈ సంఘమునందు
సభ కేంద్రమునొప్పున పార్లమెంటుసభాసభ్యులు నియోజకులగు
దురు. ఉభయసభలకును ఆర్థికప్రాయశ్చేదము కల్పించుట, ఆర్థిక
విల్లును పార్లమెంటు సభల సభ్యులు ముప్పదిమంది గల
వేరొక సభవారి యాలోచనమున కనుపబడును. ఏదే మర
తులపై సభయొనను రాజీపడునదియు నీ ప్రత్యేకసంఘ
ముభయసభల కొకేసారి తెలియబరచును. వైస్రొక్తులనుబట్టి
రెండవ రాజ్యాంగ సభయందు స్కాట్లాండు దేశము
నరు 30 దిమును; లండనుకు 27ను; లాంకషైరుకు 27ను;
యాల్కు షైరుకు 24ను; వెస్టునకు 18 మును; మాస్టర్స్
ఆగ్నేయ ఉండలము, సమర్లు మిడ్లండ్సు, కవులు వెస్టుమిడ్లం
డ్సు, హేస్టింగ్స్ వెస్టుమిడ్లండ్సు, ఈస్టు మిడ్లండ్సు, ఉత్తర
మండలమునకు చెరి 15దు సభ్యత్వములను ఉండును. విల్లెండు
సభ్యులు 27 రును చేర్చిన యెడల మొత్తము సభ్యులు
278. కాంగ్రెసు సభ్యులలో చాలమంది వై నివేదికనంగీక
రించి యున్నారు. లాంకషైరు నివేదికను ప్రభువులను
స్కాట్లాండును వై నివేదిక నంగీకరింప లేదు. సాధారణప్రజలు చేరి నియోజించుకొనిన సభ్యులు, రెండవ
రాజ్యాంగసభాసభ్యత్వమున కర్హులగు సామర్థ్యమును గలిగి
యుండుట కల్లునని వాదించు రట్టును, లాన్సుడోను, డ్రా
వెలు, లాంకషైరు, బాల్కరు, నివేదికను ప్రభువులను సర్
బాడ్ యూంగరుగారును వై రిపోర్టు నెదిరించుచున్నారు.

ఆస్టిను చేబర్లెను గారు.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—చేబర్లెను గారు యుద్ధయంత్ర
కర్మను నేమింపబడి యుండుటచే నెట్టి యాటంకమును లేక
వెస్టుబ్యాంకును సభ్యుడుగ నియోజకులైరి.

రాదరు మియరు ప్రభువు.

ఉద్యోగమును వదలుకొనుట.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—ఆస్టినుగారు కారణ
మున రాదరు మియరు ప్రభువు వైమానిక దళము నందలి
తమ ముద్యోగమునకు రాజీనామాను రాఫులు చేసిరి.

భారతీయ కార్మిక పటాలము.

చక్రవర్తి పరీక్షించుట

లండను, ఏప్రిల్ 22:—కెప్టెను జి. పి. టెయిలరుగారి
యాజమాన్యము క్రిందనున్న కొందరు కార్మికులు కలవువై
యుద్ధాంగముననుండి కచ్చియండిరి. వీ రందరును మలేషియ
సంస్థానపు ప్రజలు. ఈ కార్మికులను, పటాలమునకు చెందిన
ఉద్యోగులను నేడు శ్రీ చక్రవర్తి పరీక్షించెను.

విల్లెండు నిర్బంధవైస్రొక్తు

బాల్కరు గారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—పార్లమెంటు ప్రజాసభయందు
ను న్యాయము గారికి బాల్కరు గారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—
విల్లెండుజేతులను నిర్బంధవైస్రొక్తు నొచ్చుకొనకుండు వేయు
దునని యొకానొక మతగురువు ప్రమాద మొనర్చి నుండెను.
ఈసంబంధమున వెలువడిన వార్తాస్థానపు ప్రకటనమును దూచి
యొంటిని. కాని న్యాయసమ్యక్తియుగ వైస్రొక్తునా బాసనమును
విల్లెండుజేతులను ప్రజేక పెట్టించుట మత గురువొకడు దాని
నెదిరించునని నేత్యనింప జాలను. ఈ విషయ విమర్శలోన
నే పోవుగారికి విన్న వింపబడినది.

ప్రాన్సు

ఆంగ్లేయుల ప్రకటనము

శత్రు సేనలను పారదోలుట.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—నిన్న రాత్రి యంతయు
విల్లెండు బ్రిటాన్ రంగమున భారీ యుద్ధము జరిగి, సమర
మింకను సాగుచున్నది. మేము కొంత స్థానము నాక్రమించి,
వైరి సైనికుల కొందర బంధించితిమి. నిన్నటి దినమున నీరం
గమునందంతులను భీకరముగ సంఘామము జరిగియున్నది.
శత్రువుల కడకును నవ్వులు సంభవించినవి. నెంటుక్వెం
టిను రోడ్డు విల్లెండు బ్రిటాన్ రంగముల యందు వైరి సేనలు
ముమ్మారు తొలగ నొట్టబడినవి. ఈ సమరమున వైరి విశేష
ముగ టాంకు బండ్ల నుపయోగింపలేదు. వైరివెలు యాకాస్య
భాగమున వైరి సేన యొకసారి నిన్న సాయంకాలమున వెను
కకు నొట్టబడినది. నేటి యుద్ధమున తీవ్రముగ భిరంగులను
గాల్చి శత్రు వైస్రొక్తుల రంగమునను, ఆంగ్ల స్థానముల యం
దుకు ముమ్మల దాకినవి. రాత్రి యందు బూర్తిగా పరిసరమున
శత్రు వైస్రొక్తులు ముట్టడించి యోడింపబడెను. పెట్టుబట్ట
రోబెక్కు రంగములయందు వైరి దళములు విజృంభించెనని
ఆంగ్లేయులు ప్రకటించిరి.

హంగార్లు గ్రామదరిసరములు.

దారుణముగ యుద్ధము.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—శత్రువులు సమర బలము
సంతయు గురిచేసిన హంగార్లు గ్రామమునుబట్టును మహా యు
ద్ధము జరిగినది. రాత్రియంతయు శత్రువుల ధాటికొచ్చి ఆనేక
పర్యాకములు ప్రతిముట్టకుల నొనర్చి విజయమునొందిరిమి.
హంగార్లు గ్రామము పలుసార్లు మారుచు బర్మనీయులకును మారు
చుండెను కాని తుద కపారముగ సవ్యములను పొంది జర్మనీయు
లా గ్రామము నాక్రమించుకొనిరి. హంగార్లు గ్రామ పరిసర
భాగములు మారుదీనమునకుండ, ముమ్మల సటనండి తరిమి
వేయి, పలుసార్లు యత్నించి మా, జర్మనీయులు సభలదగ్గర
భులు గాజాలకపోయిరి. ఆపరు ఉభయతటములయందు, నోవ
రుకుందు, స్పిక్, లెనివెల్లుకుందును భిరంగిదళ ద్వంద్వ యుద్ధము
భయంకరమై యుండెనని పరాసువారు ప్రకటించుచున్నారు.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—బ్రిటిషు ప్రధానకార్యాలయము
నద్దమునై రైటరుగారి విలేజిరి ఇట్లు తంతి నంపుచున్నాడు:
నిన్నటిదినము మాంటుకెమ్మెలు, మెజిరను ప్రాంతములందును,
ఎమిలును, నెంటుక్వెంటినుల ప్రక్కను తీవ్రముగ భిరంగి
యద్ధ మెడతేపి లేకుండ జరిగెను. రాత్రంతయు విల్లెండు
బ్రిటానులయట్లును యుద్ధముజరిగెను. హంగార్లుకేనుండి బాయి
డేక్వెన్సీలో జర్మనులు కొంత ప్రదేశము నాక్రమించుకొనిరి.
మేము ప్రతియద్ధ మొనరించి వారిని తరిమివేసితిమి. నేటి
యుద్ధయత్తు ఇటీవలివార్తలు చాల ఉత్సాహకరముగ నున్నవి.
ఆనేక ప్రదేశములందు మేము మా ప్రదేశముల సురల కక్రము
నే నీ కొంటి మి. సా మాన్య స్థితి బాగుగ
సభిర్వద్ది చెందినది. బ్రిటాను యుద్ధమున నిరువాగులందును
టాంకులు విశేషముగ నుపయోగింపబడినవి. మాని పరాతి
దళములకు చాల సహాయ మొనరించి జర్మనుల కప:మిత నవ్వు
మును గలిగించినది. నిన్నటి సాయంకాలము డానోట్రి ప్రాం
తమున శత్రువులు పరాసువారి సలిధయంతరముగ నెదిరించిరి.
అయినను పరాసువారు వెంటనే ప్రతియద్ధ మొనరించి యెప్ప

టిక్తి నొందిరి. నేటియుద్ధము 2 గంటలపుడు స్టాండ్యర్డు
లో శత్రువు లతిధయంతరముగ పరాసువారిని గాను పాగతో
ముట్టించిరి. రెండుగంటల లయనవెతుక శత్రుపచాతిదళ తరం
గములు వారిపొద బడినవి. యుద్ధ మింకను జరుగుచునేయు
న్నది. ఆనేక చిన్న యుద్ధములందు శత్రువు పరాభింపబడెను.

కొత్తముట్టడి ప్రారంభముగుట.

మిత్రసంఘటివారు స్థానము నాక్రమించుకొనుట.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—ఆంగ్ల ప్రధాన స్థానముల
నండి రైటరు విలేజిరుకు నేటియు తంలివార్త నంపుచున్నాడు:
కెమ్మెలు మెజిరను ఏమియన్న నెంటుక్వెంటిను రోడ్డు రంగ
ముల నందు నిన్నటిదినమున సమర మతితీవ్రముగ నుండెను.
రాత్రియంతయు విల్లెండు బ్రిటాన్ పరిసరమున యుద్ధము జరిగి
నేటికిని కలహ మంతముకాలేదు. ఏమియన్నరోడ్డు పరిసర
మున నన్న బోయిడాక్వెన్సీలో జర్మనీయులు హంగార్లు
తట్టునకుండి చొచ్చుకొనిరి. ప్రతిముట్టడి యొనర్చి శత్రు సేనలను
తరిమివేసితిమి. యుద్ధరంగమున నుండి తెలియచిచ్చిన సమాచా
రము సంతృప్తికరముగనున్నది. చాలవరకు ప్రదేశమును మరల
శత్రువులనుండి స్వాధీనపరచు కొంటి మి. బ్రిటాను
రంగము న ఉభయ పక్షముల వారు నుటాంకు
బండ్ల నుపయోగించిరి. మా టాంకులదళము పరాకులకు సహ
యచయ్యెను. రెండుబండ్లు జర్మనీ వైస్రొక్తులయందు చొచ్చు
కొనినవారల నధికమగునవ్వుముల పాలొనర్చినవి. గతసాయం
కాలమున డ్రానూటరు రంగమున జర్మనీయులు పరాసువైస్రొక్తు
పంత్తులయందు చొచ్చుకొనగ, పరాసువారు ప్రతిముట్టడి
నొనర్చి, వైరులవెడలగొట్టి తమస్థానముల యెప్పటియట్లు నొన
ర్చుకొనిరి. నేటి యుద్ధమున రెండుగంటలకు స్టాండ్యర్డురంగ
మున జర్మనీయులు ప్రభువుమున విజనాయకులను విడిచి
అనంతరమున బలమగు పరాతిదళములతోడ మమ్ము దలపడిరి.
వర్తమానమున యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఆనేక స్థలములందు
వైరి యోడింపబడెను.

విమానసమరము

ఇటీవలి సమాచారము.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—పరాసువారి ప్రధానస్థానము
నుండి రైటరు విలేజిరుకు నేటియు జేయుచున్నాడు:—జర్మ
నీయుల యాభ్యుదయముల నొమాను ప్రవేశించిన తరుణమున
పరాసువారి మరఫ్ఫిరంగులు వాటివై పయోగింపబడెను. పరా
సు వైమానికులు, శత్రు సేనానివహము నతిసాహసమున నెది
రించి, విజయములనుగూడ పొందియున్నారు. వేరువిమానముల
కిప్పుడు యుద్ధముజరుగుట యాచారమైపోయినది. ఎదిరివత్తు
విమానములకన్న మిన్నయగు రణకౌశలమును మాపి తత్సం
క్తిని చేదంపగలిగిన పక్షము విజయము నొందును. డిప్లోమరు
నాకాదళమువలెనే, విమానదళములును గూడ కొన్నిసమర
నాత్రముల ననుసరించును. బొంబులువేయు విమానములు,
శత్రువులకు వెంటదరుము విమానములు అను రెండుతరగతుల
యంత్రముల నిపుడు పరాసువారు పయోగించుచున్నారు.

జర్మను ప్రయత్నములు విఫలములగుట.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—నిన్న రాత్రి పరాసు ప్రకటనము:—
హంగార్లు ప్రాంతమునను ఆవుకెరు ప్రక్క, లనుదారుణముగ నన్యోన్య
భిరంగియుద్ధముజరిగెను. పరాతిదళ యుద్ధముమాత్రముజరుగలేదు.
నోట్రిలోనుండు జర్మనులు భయంకరముగ ముట్టడిసలిపినవెతుక
రెజ్జియ వెల్లి ముఖ్య ప్రదేశము నెదిరించి ప్రభువు పుక్తిలో
కొంత ప్రదేశము నాక్రమించు కొనగలిగిరి. కానివారు వెంటనే
తరిమివేయబడిరి. పంక్తి మునుపటియట్లునే మారెను. మేము
కొంతమంది ఖైదీలను బట్టుకొంటిమి. మ్యాజా, వానుజీములకు
తుడిభాగమున అన్యోన్యభిరంగి యుద్ధము జరిగెను. 22 23 వ
తేదీలను 7 జర్మనువిమానములును, 1 చిన్న విమానమును నేల
గుల్పబడినవి. 10 విమానములు శత్రుపంత్తులలోనే క్రిందికి
తరుచుబడెను.

రంగమంతటను తీవ్రమగు పోరు జరుగుట.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—బ్రిటిషు ప్రకటనము తెయిల్లూ
లనుకు తరతటము మొగలువైటు చెయిటికితూర్పు కరకునుండు
ప్రెంచి బ్రిటిషు స్థలములు దినమంతయు భయంకరముగ నెది
రింపబడినవి. ఈరంగమంతటను అతిదారుణముగ యుద్ధము
జరిగెను. అందుడ్రానోట్రి, కెమ్మెలు, విజయస్థాటుల సమీప
మునందలి యుద్ధము ప్రత్యేక ప్రశంసాసాత్రము. జర్మనులు నిరం
తిర మెదిరించి ప్రతియద్ధముల నొనరించుటచే ఉదయము పట్టు

కొనిన స్థలములనుండి మిత్రములచేత వేరవేరుగవలసిన
కాల్చి, యాధునికము జరుగుచు నేయున్నది. సోమనకు దక్షి
నమున నిల్లేర్చి బ్రహ్మసూక్ష్మములను చుట్టుకొనిన సుండు
స్థలములను నిన్నరాత్రి అంగ అగ్రులి యను దేశముల
ప్రతియొక్కము లో, నది చిరుతల పట్టుకొనిన
నది. మునుపటి రంగమున మేము కొంచెము ముందు కరిగితిమి.
800 మంది కంటే పెక్కుమంది వ్రేసినను బట్టుకొంటిమి. ఆ
గ్రామ మిప్పుడు మా చేతులలో బడినది. ఈ రంగము నది
రెండుటలు క్రిందటి కాలలో శత్రు వధచుపడుము నాలుగు
పటాలముల నుపయోగించి యుండును. జగ్గములు కాల్చి
గ్రామమును కాల్చున నుడ బట్టుకొనిన నెందినది వ్రేడిలు
నిపుయ్యున్నారు. కాని శత్రువు లెప్పుడును తమ లక్ష్యముల
నేరలేదు. మరల పట్టుకొనబడిన ప్రదేశములందు గూలిన శత్రు
వైశిష్ట్యములు శత్రు వస్తువుల బాగుగ దొలుపగలవు.
నిన్న మా పొగ మంచు విశేషముగనున్న మా వైమానికులు
చిల్లేర్చి బ్రహ్మసూక్ష్మ సమీపమున నుండు దేశములను కొలది
యెత్తుననుండియే యెదిరించి నది. మేము మాకు
విమానముల గూర్చితిమి. మా విమానములు రెండు
కన్నించుకున్నవి. మా రాత్రి విమానములు
రెడ్డిటన్నుల బాంబులను ఎన్డియోసు, ఆర్మెంటియోసు, కాల
న్సుల మొదలు కొలాయి థోట్ రెండును ప్రేక్షకులనుగూడ ప్ర
యోగించినవి. అన్నియు సురక్షితముగ మరలినివి.

జర్మనులు లక్ష్యముల కట్ట లేకుండుట

లండను, ఏప్రిల్ 28:— పరామ ప్రధానకార్యాల
యము వద్దనున్న బ్రెటెరుగారి విలేజింగ్ ఏప్రిల్ 28 వ తేదీ ఆ
రాత్రునను నిట్లు తంతి సంభవించినది:— ఉండికిడికి బిల్డి
ల కొట్టు పద్ధతి ననుసరించి నేటియందమును శత్రువు సోము
దక్షిణతటము నెదిరించెను. పోంగార్డున వత్తరమున క్రిటిఫు
పరామ దేశములు కలసియున్న పోటువాని
ప్రధానలక్ష్యము. బ్యాంకోడు దక్షిణముననున్న నూతన పరామ
ప్రదేశమునగూడ వారలు దెరుక నెదిరించిరి. అమెరికన్ వై
చ్చన బ్రిటిషు పరామ వైచ్చముల భేరించుటయో, లేక పోంగార్డు
ముఖ్యప్రదేశమును పూర్తిగ నాక్రమించుటయో యేదగునో
యనని వారి ముఖ్యోద్దేశము. రివిమాంటు సర ఆంక్రి, ఎయిల్
సరుసాయాలకు మధ్య ఉదియూరుమైళ్ల రంగమును శత్రుభేరింగి
దేశము లెదిరించెను. రాత్రింతయు బ్రిటిషు పరామ ఫిరంగిదళ
ములొంద గాను పెక్కులు కంభకృష్టిగనునెను. అయినను మా
ఫిరంగిదళము లిండుకయు నెనుదీచులేదు. ఉదయమున
కొలదిని శత్రువుల ఫిరంగి యుద్ధము తి
భిక్షుంకరముగ నభియోజెను. 7 గంటలపుడు మార్చి 31 వ
తేదీనండి యెన్నడును జూడనంతటి చారుణముగ వారు ఫిరం
గుల గాల్చిరి. బ్రహ్మసూక్ష్మ సమీపముల వద్దనుండు క
మైళ్ల రంగమును ఉదయము 7-80 గంటలపుడు శత్రువచాలి
దేశమెదిరించెను. పోంగార్డు చుట్టును పరామరంగమున నభ్యంతరి
చారుణముగ యుద్ధముజరిగెను. మధ్యాహ్నమున నదికి శత్రు
వులలోనికి బోచ్చి గ్రామమున వత్తరమందుండిన వనమును
బట్టుకొనిరి. పరామవారు 99 వ కొండను మరల బట్టుకొనిరి.
అది ఇంకను మనస్సాధనముననే యున్నట్లున్నది. బ్యాంకు
నకు దక్షిణతట మందున్న 63 వ కొండను జర్మనులు మరల
వైకొనిరి. పిమ్మట నెంకమైలుదూరకి శోవుచు హెబలిను
గ్రామమును సమీపించిరి. 82 వ కొండను శత్రువు లెప్పుడు
రులు ఎదిరించిరిగాని ట్రిక్ముగ యుద్ధ మొనరింబడిన పిమ్మ
ట తిమి నేయబడిరి.

అమెరికా

భారత విద్రోహములు శిక్షించబడుట

కానఫోర్స్ విక్టోరియా, ఏప్రిల్ 28:— భారత విద్రోహులు
కేసులో 29 గురు భారతీయులు నేరస్థులుగ పరిగణింపబడిరి.
ఉధిపరలో కానఫోర్స్ విక్టోరియా జర్మనుకాపులుగా నుండిన
కాపులు, తక్కినవారను జామీను మీదను గూడ విడుదల
గూడదనియు, ఏప్రిల్ 30-న తేదీని శిక్షించబడు వాడును వా
రు నిర్బంధించ బడవలయుననియు కోర్టువా రుత్తరువు జేసిరి.
ప్రతినిధియొక్క 25000 పోలీసుల జామీనుమీద విడుదలను
జరిగి.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— నియోట్రా ప్రేక్షకులైన జైరిక

వస్తువు జర్మనీ వస్తువు పోలికదని జరలు నెర్మెంగుగానె
రిపిటలుల వాషింగ్టన్ నండి తంతియ్యుచున్నది. శత్రువైనికు
లు 800 మరణించిరి.

కెనడావారి సైనికబలము

కెనడావారి కట్టుబాట్లు

టెటావా, ఏప్రిల్ 28:— కానడావారు జరుగున మహా
దు సందర్భమున, కుడునాటు కత్తరములకు వైబడిక కయిన
గల ప్రతివ్యక్తియు తన పేరును వయోమేయింగ్ కలసి
దని దొరతనమువా రుత్తరువుజేసిరి. ఇట్లు వయోమేయింగ్
కొనిన యెడల, అట్టివారల కట్టి స్వాతంత్ర్యమును లేకుండ
జేయబడును. అట్టి వ్యవస్థల కపరాధములు విధింపబడుచును.
లేక చెరసాలయం దుంపవచ్చును. లేకుండల వాక్యక్తి ఈ
రెండు శిక్షలకును గురికావచ్చును. అతడేయోవ్యక్తిగనున
కర్తుడుగాడు. వైబలో గాని పడవయందుగాని ప్రయాణము
జేయుటకు వీలులేదు. ఇట్టి వారి కే టియస్ నెస్ సహాయ
మొనర్చుచే యిక్కుడైనను గూడ నైశిత్యపాపము దెలుపదు.
కెనడాదేశమున కొన్నియై తంతియంది లభ్యముకాకలలో పరి
క్షింప ఈ విధానములందింపుడినది. కార్మికులు నిర్బంధ
ముగ పనిపాటులు చేయించువిధానమును ప్రవేశపెట్టుట మా
త్రము దొరతనమువారి తలంపుగాదు. ఏ యే కత్తరముల ప్రా
యమువా రేయే పరిశ్రమలందును పనిజేయజూడకో, రిజిస్ట్రే
షను బోర్డువారు వివరింతురు.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు ప్రతిపక్షము.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— 1918 సం॥ ఆగష్టువరకు ప్ర
మున 85 వీటియను బ్రూ నెటుగా రిట్లు వివరించిరి:— ప్రతి
ధర్మం తగ్గలేదు. 1917 సం॥మున పండిత ప్రతిపక్షం 6 కొట్ల
పాతులు ఆదాయము వచ్చునని ముందు జేయబడినది. 1918
సం॥మున కి కొట్ల 90 లక్షలు మాత్రము వచ్చుముంది. డెల్టా
యందలి భూములకు బాగుజేయవలసినదని ఎంతైన కాటకు
గ్రోయింగుకమిటివా పొత్తికి కలుగజేయుచున్నాడు. యుద్ధ
కారణమున నీయుద్ధము మిదివరలో నిలువైయున్నది. ప్రస్తుత
ముదగూడ కొన్నియై యుద్ధకార్యముల ముందు సంపించు
చున్నాడు.

రష్యా

సిబొస్టొపొలుముట్టికి.

రష్యావారి కోరిక.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— సందీపకముల ప్రకారము
రష్యావారి వల్లసముద్రపు వాకాదళము సిబొస్టొపొలు యొద్ద
నుండవలయును జర్మనీవారి జలంత్రాములు సిబొస్టొపొలును
నుట్టడింపవచ్చుట్లు గాననచ్చుచున్నది గాన కేవల కేవలమున
నెట్టిమాటయొకటి కలుగదని జర్మనీయులు తమ కథను పొన్న
మీయవలయునని రష్యావారికి జర్మనీకి వాయువాద్ధ కల్గినది.

క్రియాయోను ముట్టసింపుట.

గమ్యాన ముకుగబుట.

వెట్రోగ్రాడు, ఏప్రిల్ 28:— జర్మనీయులు ఉక్రే
నీయలకు కలసి క్రియాయోను ముట్టసింది యుండిరి. ఈ ముట్ట
డికి గారణము చెప్పుకొనినదనియు, లేని యెడల స్వ సము
ద్రపు వాకా దళము యుద్ధ మారంభించుననియు రష్యా విదేశ
మంత్రి జర్మనీకి తెలియపరచెను.

కార్నిలాఫ్ సేనాని యోధిపటము.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— ఎకావైబోడత పరిసరమున
17-వ తేదీని సోనిటు పట్టు పోతు కార్నిలాఫ్ సేనానిదళము
లను సంపూర్ణముగ నోడించెను. కార్నిలాఫ్ సేనాని గాయపడి
మృతివొందెనని విధిములు చెప్పుచున్నాడు.

జర్మనీ

మూకలగ నెదిరించు వద్దతిని వీడుట

లండను, ఏప్రిల్ 28:— రష్యావారి సందర్భం “ డెయిలీ
మెయిలు ” విలేజిక్ మాన్యురి 3 వ తేదీని బి. బాన్సుగారి సం
తకముతోనున్న యుత్తరు కొంటి ఇట్లుండెనని వ్రాయుచు
న్నాడు:— “ బలవంతముగ మూకలగనలగ వైచ్చుల నంది
విజయము నుండవలయునను ఉద్దేశమున వివరములు. అం
దువలన నవనవపు వస్తువులు మాత్రమే సిద్ధించుచున్నవి.”
ఇకమీద శత్రువు లెప్పుడు నొక్కయొక్క మనమీద గుద్దె
యెత్తింపరు. నింతయు కొలది చర్యల సంభవ జేరిం
తురు. ఈ మహాదవస్థుండన విషయభేది 10 లక్షల వైనికులకు
మనవైచ్చములలో జేర్చినది చుట్టుగాను అమెరికా వర్తక
సంఘముల వారికి జేర్చిరి.

జర్మను వస్తుములు.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— జర్మను వైరిక విలేజిక్, నేయ
ట్రోగ్రాడు, “ నెవీయూరోవా ” వైరిక కిట్లు వ్రాయుచున్నా
రు. ప్రధానరంగములందు జర్మనీ గోల్ఫ్ యొన వాక్తరనికుల
యొక్కయు, మిత్రముండలిక కిట్లిన వారి యొక్కయు
ముల్లము జనవరి 11 వ తేదీ నదికి 44,50,000. జబ్బులకుల
నకు, బెట్టులకులను, నావికావస్తువుల కలనకు, వలస జరిగెను
యుద్ధములకులను గలిగిన వైరికవస్తువు 60 లక్షలకు మించి
యుండును.

జేరనువిక్రయాలుగాను.

అమెరికన్ వైరిక ఏప్రిల్ 28:— జేరనువిక్రయాలుగాను
మరలము కలన విమానదళమునకు గానమగు వస్తువు కలిగిన
దని జర్మనీ విమానదళ ప్రధానోన్యో వ్రాసెను.

జర్మనీ రాజ్యాంగ సభయంగు

యొద్దమంత్రి ప్రసంగము

అధిక పరిపాలనావిషయము

అమెరికన్ వైరిక ఏప్రిల్ 28:— రీమన్సు సభయం
దు యొద్దమంత్రి యిట్లు నెను:— ఏకేశమువారు గాని సమగరం
గమున విషయ వాయుప్రయోగమును వదిలకొనలాలరు. గాని
అందులన సుంధించిన వస్తువులకు మనవైచ్చుల గోరంత
లు కొండంత లాభిచ్చి చెప్పుచున్నాడు. గాయపడిన వైరికు
లినునది వేలమంది యిటీవలనే యొద్దరంగమునబోయిరి. అమె
రికావోళ్ల వైరికు లెంతమందియన్నాకో తెలియజేయుదు.

పన్నులసూచి యొనగబడిన సూచనముల సందర్భ
మున రీడెన్సు ప్రభుత్వ అంగేములయొక్క అధిక పరిపాలనా
విధానమును జర్మనీయుల విధానముల తోడ పోల్చి

జర్మనీవారి క్రొత్తకన్నులు

మాన్సిము, ఏప్రిల్ 28:— జర్మనీవారి క్రొత్తకన్నులకు
గూర్చి వాక్యజ్ఞియు వైరిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఈ పన్ను
లు నాయుత్తరప్రభుత్వ కే కొలి కాఫ్, కేయోకు ఎగుమతుల
వై పన్నులు మూడింతలు జేయుట్లు జర్మనీ దొరతనమువారు
వ్రాసికొని యున్నారు. కాని నిజముగ ఈవస్తువు లెన్నియును
దిగుమతి కాలేదు. నీయున్ను గు సారాయిలవైని పన్నుల వధిక
మొనర్చినందున మారుబోట్ల మార్పుల ఆదాయము జేకూ
రుదని మదింపు జేయబడినదిగాని జేకమున నిండు పదియవంతు
సగతైన మార్గము.

స్విజర్లాండువారి ధాన్యపు నాకలు.

జర్మనీయుల కటము.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— బెల్జికు సురయంకు వెలువడిన
యొక ప్రకటనమున నిట్లు వివరింపబడినది: ఆమెరికావండి
ధాన్యమును నాకలు స్విజర్లాండునకు గొనివచ్చు చున్నవి.
జర్మనీవారి యుద్ధకాల కాళ్లులు రాత్రులయం దొడగబడు
చుండునుగాన అవయమున వైధాన్యపు కాకలు మునిగిన జర్మ
నుత్తర వాయులు గారు.

మిత్రముందలి నావికాబలము.

అమెరికన్ వైరిక ఏప్రిల్ 28:— దచ్చి కెప్టెన్ ఫోరంగమున
మన్న “ పెర్లిగాఫ్ ” విలేజిక్ ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు: “ పెన్సు
పాలియా యందలి జర్మను పరిపాడు ప్రదేశము నివసరకు లాగ్నా
దుద్దురు మరులు గాయచుండిరి. అరట నిపుడు జర్మనులు విశేష
ముగ ఇక్కడకలము నిలక చేయుచున్నాడు. అవటి ప్రజ
లకు వారి సన్నాహములు కయములించుచున్నవి. హోలండు
తో నేదియో యల్లకలు జరుగునని సుహృద్భాగముల నుండు
జర్మను ప్రతికలు వ్రాయుచున్నవి.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— జర్మను ప్రకటనము: వానుడెరు
గోల్డుజేసు దళములు వైబల్లి, ర్విహమే రెయిల్వే జంక్షను
లను పట్టుకొని లాహిటి కు త్తరతటమున నున్న క్షేత్రంకు వైచ్చ
ముతో రానుభవముల నడపుచున్నాడు. మేము క్రియాయో
యందలి సిం ఫెరుపోలును జేరితిమి.

టర్కీ

బల్గేరియా టర్కీ-రాష్ట్రములు.

అమెరికావారు యుద్ధమును ప్రకటించుట.
వాషింగ్టన్ ఏప్రిల్ 28:— వైబిడెంటు విల్బురుగారి
తోడముచ్చటించిన పిదప, టర్కీ బల్గేరియావై యుద్ధమును
ప్రకటించ వలసినదను తంతిగొన్నము నుపసంహరించు కొందు
మని నీ నెటరుకింగు గారు తెలియపరచిరి.

ఆస్త్రియా

బెల్జియమున ఆస్త్రియా సేనలు.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—బెల్జియమున ఆస్త్రియా సేనలు దిగియున్నవని స్విజ్జర్లాండు నుండి తెలియవచ్చుచున్నది. ఇటలీ సైనికులు పశ్చిమ రంగమున కనుబడియున్నారు గాన ఆస్త్రియావారి సమక్షందనమును ప్రారంభింప నగునని విషయము యందలి "న్యూస్ పేపర్" హెచ్చరించుట గమనింప దగియున్నది.

హంగరీ నూతనప్రధాని.

బ్యూరెయి, ఏప్రిల్ 25:—జోసెఫ్ సెబాస్టియన్ ప్రభువు హంగరీ రాష్ట్రమున ప్రధానమంత్రి యయ్యెను. ఈయనకు బర్మినిగోడ మైత్రి యధికరునియు, ద్యూటెఫు బ్యాంకింగోడ సంబంధమున్నదనియు తెలియవచ్చుచున్నది. కరోచిప్రభువు, సాంఘికవాదుల నాయకులను వీరిని బలముగ నెదిరించును.

హోలండు

డచ్చిఓడలు; మిత్రముండలి.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—ఇండియా దీవులనుండి డచ్చి ఓడలు బ్రిటిషు ఆమెరికాతీవులకు బోవకుండ డచ్చి కంపెనీ ఆధికారు లుపిశేషి. రైటుగారి విలేజుకు వారిని సందర్శించి యావిమయమున ప్రస్థింపగా, క్రిందటి ఫిబ్రవరి నెలలో బ్రిటిషు ఇండియా దొరతనముల వారు డచ్చి ఓడల బట్టుకొన నని ఒడంబడిక చేసికొనియు సింగపూరు, హంకాంగు, బ్రిటిషు ఇండియా, ఆస్త్రియాలయందు డచ్చి ఓడలు పట్టుకొనినని చెప్పెను. రాటురుదాను నాకలన్నిటి విషయమున డచ్చి ఓడలకు బదులుగా లాయను హెండ్లండు, పేకెటువార్త గారలు రెక్కువభాగములకు ఓడల నియ్యట కంగీకరించిరి. బ్రిటిషు ఇండియాదొరతనము వారు కంపెనీల కధనము బాగు లేదనుచున్నాడు. ఫ్రైయిట్సుబ్రిటిషుఇండియా, ఆమెరికా ఎగుమతులపై నిలిచియున్నది. పండవార, రబ్బరు, పొగాకులకు చాల యిబ్బందిగా నున్నది. బ్రిటిషు కంపెనీలకు చాలనష్టము గలుగుచున్నది.

హాలెండు జర్మనీల తగవు.

క్రొత్త కడంకి.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—హేనునుండి మైక్రుఫోనిక్ కిటులతోని వార్త చెప్పెను:—యధానంతరమున తమకు డచ్చివారి దీవులనుండి రబ్బరు వచ్చునటులచేయ హాలెండు రాష్ట్రము క్రొత్తవాడియైయుండ వలయునని జర్మనీయులు కొరతచేసిన హాలెండు నందుకు జర్మనీయుల ద్వారా తెలియవచ్చినది హాలెండు రాష్ట్రపు టిథినివేళనములు జర్మనీవారి కేతువుల హస్తగతమై యుండునట్టి పరతులకు హాలెండును లోబరప జేయవలయునని జర్మనీవారిలంపు. అందు మూలమున హాలెండు రాష్ట్రము పూర్తిగ నసహాయమై జర్మనీయులవైనన ఆధారపడియుండును.

చర్చితమైన ముఖ్యవిషయములు.

ఇనుక కంకరలను గూర్చియు, గ్లాసువాకు యినుకవారి నుపయోగించుటకు గూర్చియు జర్మనీయులకు హాలెండువారికిని చర్చ జరిగియున్నది. యధారంభమున నుండియు మైయి ను పదారిని జర్మనీయులు పయోగింపకుండ నిరోధింపబడిరి. సురక్షిత కార్యముల సంబంధమున నియమముల జర్మనీయులు పయోగించు కొనటకు హాలెండువారి టంకము చెప్పెను. ఈవరకును జర్మనీయు లొప్పకొని యుండిరి. హాలెండుద్వారా ఇనుకయు కంకరయు గొనిపోవ జర్మనీయులు మరల యత్నించుచున్నారు. ఈసావగ్రి యధికారముల క్రింద వినియోగము కాకుండ వలయునని హాలెండు వారు వాదించుచు, తమకు పరిశోధికార ముండవలయునని నెప్పుడును. వ్యవహారము జర్మనీయుల మూలమున ప్రమాదకరముగావని హాలెండువారి యభిప్రాయము. బెల్జియముండి కచ్చు తమరానుబారి తోడ ముచ్చటింది, వారపు అంతయును రాజ్యాంగ సభయందు ప్రధానమంత్రి సంగతి సందర్భములను చర్చించును.

హాలెండు జర్మనీల వైరము.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—కంకర, ఇనుకనుగూర్చి హాలెండు జర్మనీల వైరముండు ప్రమాదకరముగ నున్నదనియు, వర్తమానమున నింతకంటె చెప్పబలవనియు మొదటి రాజ్యాంగసభ యందు విశేష మంత్రి యనెను.

కైరాస్థితి

బొంబాయిపౌరులసభ (నిన్నటి తరువాయి)

గాంధీగారుపర్యవేక్షించిన వెనుక బొంబాయి గంగాధర లింగ గారి క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి. "బొంబాయిపౌరులు కైరాలో వ్యవసాయజనులస్థితులను గూర్చి గాంధీగారివలన విని స్థానికాధికారుల ఆన్వాయ అక్రమప్రవర్తనమున కైరామండల వ్యవసాయకులకు సానుభూతిని, వ్యవసాయకుల పర్యవేక్షణ నామోదమును దెల్పుచు, సంవత్సరమున కంతటికిని కైరామండల వ్యవసాయకులవలన రాకలసిన నిస్తును నిలువదలచేయుట కాని ఆట్లు కానున్నచో ఎంతవఱకు వైరుట చెడినచో నివృత్తిపాతముగ విచారణ జరిపించుట గాని జనుపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాను." ఈ తీర్మానము నుపపాదించుచు లింగగారిట్లనిరి:— ఈ సమస్య కైరామండలమునకు మాత్రమే వర్తించునది కాదు. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట బహుశః 1896 వ సం మున కొలూబాజిల్లాలో నిట్టిస్థితియే కలిగినది. అప్పుడు ఈ ప్రాంతగారును దుబపులేగారును ఆచ్చట నుండిరి. అప్పుడురైతులకు శిక్షలవిధించి కొందఱి ఆస్తులను జప్తుచేసిరి. ఎక్కడ డౌను మధికమైన అక్కడ ఇట్టిస్థితిలే సంభవించు చుండును. బ్రిటిషు వారు హిందూజాతీయులకు రాకయుండు ఎన్నియుగముల క్రింద నుండియైన ఈ భూములు వ్యవసాయకుల భుక్తమునందున్నను ఒక్కసంవత్సరము శిస్తులను ఇతరులనుచో ఆభూములను జప్తుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదని ప్రభుత్వము వారి వాదము. భూములను జప్తుచేసి రైతులను భిక్షాటన మునకు బంపుచుండిరి. భూమిలందెంత పండినచో వారికక్కరలేదు. నిస్తులను సరితప్పక చనులు చేసికొనుటయే వారిపని. మౌనస్థితి విచారకసంఘమువారు విచారించి పంటలు లేనప్పుడు శిస్తులను నిలుపుదల చేయవలెనని తీర్మానించిరి. ఆభర్తయునే కైరాప్రజలు ప్రభుత్వమువారి నడుగుచున్నారు. పంటలు పండినది తేనిది, శిస్తులు చెల్లించవలసినది ఏమివను ఇచ్చునది నిర్ణయించు అధికారమంతయు తమకేగలదని ప్రాటుగానివాదము. రిమిషను ఇయ్యదలసిన ఆరసరము లేదని ప్రాటు గారు నిర్ణయించినచో ఆస్తులనుండి రైతులను వెడలగొట్టవచ్చుటకు. ఈ కష్టసమస్యనుగూర్చి విచారించుటకు నివృత్తిపాతముగ స్వతంత్రసంఘమును నియమింపవలెనని ప్రజలు కోరుచున్నారు. అధికారుల నివృత్తిపాతవిచారణయందు ప్రజలకు విశ్వాసము లేదు. ప్రాటుగారి చర్యమూలమున ఈసమస్య ఇప్పుడువిశేషస్థితిసొందినది. వైరుట పాలికభాగమైన పండలేదనియు, శిస్తులను ఏమివను ఈయవలయు ననియు నివృత్తిపాతములగు ప్రముఖులు యభిప్రాయము. సత్యాగ్రహమువలన ప్రయోజనము గలుగకున్నచో అధికారులు అత్యధికచుగస్తాభిమానముతో రైతులతోడింప బ్రయత్నింతురు. కైరాసంక్షోభమునందు రైతులకు ఉత్సాహము గలిగించుటకు అందరును ఈ తీర్మానము నామోదించవలెను. (బొంబాయి క్రాంతిలు)

(యా ప్రత్యేకవిలేఖరునినుండి)

నడియాడు, ఏప్రిల్ 25:— సత్యాగ్రహాశ్రమము దీసి కొను రయితుల సంఖ్య వృద్ధిచుచున్నది. 2700 మందికి పైగ దీక్షకైకొనిరి. బోర్నూకు తప్ప మిగిలిన తాలూకా లన్నిటిలో పని జరిగెను. బోర్నూకు తాలూకాలో గూడ చాలమంది వెడలి సత్యాగ్రహాశ్రమమును బోధించుచు దస్కతులు దీసికొనుచున్నారు. ప్రజోత్సాహ మధికముగ నున్నది. మచలదారుల బెదిరింపులు లాభము సొందలేదు. రయితులు నిశ్చలబుద్ధితో నున్నారు. తార్కా అను గ్రామమున మాతా దార్లకు (గ్రామ పాకర్లు) సమష్ట పంపబడెను. అంతట వారు కాపద్యాంజి మచలదారు కిటుల వ్రాసిరి.

"మేము నిస్తుల బెల్లింపకుండుట నేరమని మీరు తలంపవచ్చును గాని మేముటుల తలంపము. మేము గ్రామాధికారులము. మా కీ పదవి మా సేవారాయశక్త్యుచే గలిగినది. మాధర్మము నిపుడు వదలబాలము. మాధర్మమునకును ప్రభుత్వాజ్ఞలకును సంఘర్షణము గలిగిన, మేము ప్రభుత్వాజ్ఞలకు లొంగకుండుటయే మావిధియని తలంచెదము. ఇంతకు ముందు మేము ప్రభుత్వమువారికి మర్యాదగ దెలిపితిమి. ఇప్పుటికైనను ప్రభుత్వమువారు మాబాధలను నివారించవచ్చును. కోపముచే, ప్రభుత్వము మాభూముల స్వాధీనము చేసికొనవచ్చును. మేము ఓపికతో దీనిని భరించెదము. కాని మేము ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినవారముగనే ఉండుము. ప్రభుత్వము ప్రజలలాభముకొర కేర్పడినది. అందుచే ప్రజల లాభముకొరకు జరిగెడి కార్యము లన్నిటిలో, మేము తోడ్పడెదము. అందుచే మా మతవిశ్వాసములను గౌరవించి, మా హక్కులజోలికి బోక మమ్మును ప్రభుత్వమువారు దయతో జూచెదర"ని దలచుచున్నారము. మా మంచితనము మున్నందు గనబడును. (బొంబాయి క్రాంతిలు)

వృత్తాంతములు

మార్చి 11-వ తేదీని బొంబాయినుండి బయలుదేరిన మెయిలుస్టీమరు ఏప్రిల్ 24-వ తేదీని ఇంగ్లాండు చేరిన.

నాలకట్ల నరాయణారెడ్డి విమానమున, కాపరులు, మైనరులకంపెనీలకు రెండింటిని సహాయము చేయబూసిరి.

మహమ్మదాబాదురాజిగారికి కుమారుడు జన్మించినటుల తెలియవచ్చినది.

కాసి కుట్రకేసు:—ఈ కేసులో చేరిన మరొకందరు మద్దయలకు విచారించ ప్రత్యేక న్యాయస్థానమొకటి యేర్పడినది. న్యాయస్థానమునకు బి. జె.దాలాలు వి. సి. ఎస్. గారద్యక్షులు కోర్టు మాసారంభమున ప్రారంభించు నని అలహాబాదునుండి తెలియవచ్చినది.

యధ్యమందు భయివీలుగ పట్టుపడిన ఇరువురు కురు మ్మలు:—కొన్ని దినముల క్రితము పీరు బర్బారి స్పృంధావాస గృహమునుండి తప్పించుకు పారిపోయిరి. కాలినడకను వారు అదోనికి బోవుచుండగ అనుమానమువీధి పోలీసువారు వారిని పట్టుకొని పైనికోవోగ్రులగు ఒప్పించిరి.

పంజాబు కాననసభ:—కాననసభ 25 వ తేదీని మరల సమావేశమయ్యెను. గొల్లముద్దెను గారాచోర పదార్థముల బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. మధ్యాహ్నమున ఆయనవ్యయ ప్రశ్నమై సభ్యులు పలువురు పవనమిందిరి. సమరమున విజయముచే కూర్చు నిమిత్తము తామెట్టి త్యాగములపై నె సొచ్చు సంసిద్ధులమై యున్నామని మై ప్రసంగముల యందువారు వక్కాణించిరి. అనంతరమున సభ మరుసటిదినమునకువిరమింపబడెను

బలకే మరణము:—కలకత్తాలో క్రిడప్రూరు కూలీల వైసులో తనవెనిమిటితో గూడ గాపురము చేయుచుండిన నుకోర్కూ అను నొక 20 సంవత్సరముల స్త్రీ తన ఓడను చంక పెట్టుకొని వంతెనపై నడచిపోయి వంతెన చిగురున ఇటు నటుమాచి వంతెన మీదనుండి నదిలోనికి దుమికెను. ఆమెను బయటకు దీయుటకు 45 గురు నదిలో దిగిరి కాని నిరర్థకమయ్యెను. పిమ్మట మఱికొన్ని దినములకు కేబురములు పోలీసు వారికి వలలో దొరికినది.

కనకవర్మ బ్యాటాలియన్లరసించుముగారి యింటియందు దలి ఏలూరు వ్యాయామ సంఘముయొక్క వర్గంతి మోతే గంగరాజు జమీందారుగారి అత్యంతక్రింద పురమందిరమున ఆదివారము సాయంత్రము 5 గం. లకు జరుగును. రత్నపుయమున వ్యాయామప్రదర్శనము జరుగును. సోమంచి భీమకంకరము గారు, చిల్లరెగె శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు, బి. ఎ. కెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారు, మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మగారు, పిన్నం రాజు రమణారావుపంతులుగారు సభయందు పాల్గొనించెదరు.

ప్రధానమంత్రి విన్నపము:—జర్మనీవారు ప్రపంచపు నాగరికతను రూపమాప యత్నించుచు యుద్ధమును నడుపుచున్నారు. సహాయ మొనర్పవలసిన దని యిటీవల ప్రధానమంత్రి విన్నప ముంపియుండెను. ఢిల్లీ నగరమున మహాసభ జరుగనున్నది గాన యూజింగ క్రైస్తవ సమాజమువారు సామ్రాజ్యదొరతనమునకు సేవనొనర్ప నిశ్చయించియున్నారు. హిందూజాతీయు నందున్న తమ సమాజశాఖలన్నిటిని తమ కనుగనగలిగి విని యోగించు కొనవలసినదని సమాజసంఘమువారు శ్రీరాజ్యపతి నిధిని కోరుచున్నారు.

ప్రధానమంత్రి విన్నపము:—ప్రత్యుత్తరముగ భవలూపు సంస్థానమువారు తామెసుగుచున్న దేశమును రెండింత లొనర్ప నిశ్చయించిరి. అను చరుల తోడ గూడ నింకటి ముండియువా కొక. బంపెల దళమును వారు ఒసగుదురని వార్తాస్థానమువారు ప్రకటించిరి.

ధిల్లీ మహాసభ.

రాజ్యప్రతినిధిగారు సేనుసభకు విచ్చేసిరి. సభ నుప్రకమించి సభాసంతరముపర్యవేక్షించునయి, హిందూజాతీయ టాథారముల చిమర్చించుట కొకటియును పైనికబలమును గూర్చి వేరొకటియును, ఈపసంఘముల రెండింటి నేర్పరప నూచింతురనియును తెలియవచ్చుచున్నది. అనంతర మీసంఘములు కార్యోపక్రమణ మొనర్చి సోమవారమున నివేదికను గుర్పించును.

శ్రీనివాస వేదము

ఆంధ్రపాఠ సభలు

ఈ క్రింది తంజివారి వేదము (కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు) బాలగంగారధర తిలక్ (హోమయూ లీగు ఉపాధ్యక్షుడు) సర్ ఎన్. నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఈ క్రింది తంజివారి వేదము రాజప్రతినిధి మాంటేగు గార్లకు పంపిరి:— "కానరాపమున స్వరాజ్యమునకును, అందు ప్రభువు సాధనముగా కడచిన దీని బలము కాంగ్రెసు లీగు వారు తీర్మానించిన సంస్కరణ విధానమునకును తక్కువయగు దానిని దేశప్రజల అంగీకరించరని యు, దేశమున రాజకీయాదోళనము నణచవలయునని చేయు ఏ ప్రయత్న మైనను ప్రజల కాంతికి భంగకరముగ నుండి ప్రజల స్వత్యములై ఇదివఱ కన్నడును కనిగిని యెఱుగని విధమున నతిక్రమించినట్లుగ ననియు, ఇట్టి ప్రయత్నమును న్యాయ సమ్మతవిధముల నాటకపలుపబడు ననియు ఇందు మూలమున మా మనోనిశ్చయమును గ్రంథస్థము చేయుచున్నాము".

గుడివాడ, ఏప్రిల్ 26—గుడివాడ పాఠశాల సభచేసి భారతీయ సంక్షేపవాచకల ప్యాసోస్టియట్లను రద్దుచేయుటకు తీర్మానముగ ఖండించుచును, సేనానాథయ్యను ధనసహాయము ను మనస్ఫూర్తిగ నొసగుటకు నిశ్చయమైనట్లు తెల్పుచును, అట్లు సహాయముచేయ గల్గుటకు ప్రభుత్వమువారు తక్షణము కాంగ్రెసు లీగుసంస్కరణముల నమలు జరుపవలెననియు, ఇంత కాలములో సంపూర్ణ స్వరాజ్యము నీచ్చెదమని ప్రకటించ వలెననియు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచును తీర్మానములు గావించ బడినవి.

బందరు, ఏప్రిల్ 26:—నేటిసాయంత్రము జిల్లాసంఘము, కాంగ్రెసు కమిటీ, హోమయూ లీగులతరఫున సభ జరుపబడి అధ్యక్షునిచే ఈ క్రింది తంజివారి రాజప్రతినిధిగారికి న, మాంటేగుగారికి, గాంధీ, బి. ఎన్. శర్మగారికి బంప బడినది:— "ఆంధ్రప్రధానమంత్రిగారి సందేశము నవలంబించి దాని ప్రకారమున ద్రించుట భారతీయులవిధియనియు దేశీయులయందు దేశభక్తిత్వత్వాకామున ప్రబోధించి యుద్ధమున దేశీయులు మనస్ఫూర్తిగ దోడ్పడి రనిచేయుటకు వారు స్వదేశరక్షణము కొఱకును సామాజ్యముకొఱకును పోరుచున్నట్లు వారి హృదయములకు తట్టులాగున చేయవలయుననియు, భారతీయులకు భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వమును త్వరలో నిచ్చుటకు వాదానము చేసి తక్షణము కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణముల నొసగి తాము స్వతంత్రదేశ పౌరులమై స్వపరిపాలనగల ఇతరరాష్ట్రవేదములతో సామాజ్యమున సమానభాగస్థుల మను విశ్వాసమును భారతీయుల హృదయములందు స్థాపింపవలయుననియు, ఇంగ్లండుకు పోవుచున్న భారత సంక్షేపవాచకల నాటకపలుపబడి ఈ దేశమునందు రాజకీయాదోళనమును సంపూర్ణముగా ప్రభుత్వము వారణచ గోరుట అన్యాయమనియు అసందృఢమనియు, ఇట్టి చర్య ఇతరరాష్ట్ర నివేదములలో నెక్కడను జరుపబడలేదనియు, ఇట్టి యుద్ధపును ప్రభుత్వమువారు తక్షణము రద్దుచేసి కొననిదో యుద్ధము విజయవంతముగా కొంతనటకు విరుద్ధముగా భారతీయులకు కోపమును, తీవ్రముగ మనస్థాపమును గలిగించుననియు సభవారు తీర్మానించిరి."

కాతరం, ఏప్రిల్ 26:—ఈ క్రింది తంజివారి వేదము నేను బంపబడినది. హిందూదేశాంగమంత్రికి నిజమగు ప్రజావాసుకులగు తిలక్, గాంధీ, బెనెంట్ గార్లను ఆహ్వానింపకుండుటనుగూర్చి చెన్నపురి కాంగ్రెసు కమిటీ వారు రచించిన తీర్మానములకు మేము సంపూర్ణ మోదమును దెల్పుచు మాంటేగుగారి వ్యారా రాజప్రతినిధిగారికి తంజివారి బండితిమి. గుడ్డవల్లూరు, ఎలవల్లు, నూజెళ్ల, గురజాడ గ్రామస్థులుగూడ ఇంట్లో తంజివారి వేదము బంపిరి.

నూజెళ్ల, ఏప్రిల్ 26:—ఈతంజివారి వేదము మాంటేగుగారికి బంపబడినది. బీసెంటు, తిలక్ గార్ల నాహ్వానింప కుండుట గొప్పతప్పని చెన్నపురి వారు తీర్మానముల యెడ సంపూర్ణాంగీకారము దెచ్చుచున్నాము. ఈ విషయమును రాజప్రతినిధిగారి కిరిగింపుడు.

నూజెళ్ల, ఏప్రిల్ 26:—ఈతంజివారి వేదము మాంటేగుగారికి బంపబడినది. బీసెంటు, తిలక్ గార్ల నాహ్వానింప కుండుట గొప్పతప్పని చెన్నపురి వారు తీర్మానముల యెడ సంపూర్ణాంగీకారము దెచ్చుచున్నాము. ఈ విషయమును రాజప్రతినిధిగారి కిరిగింపుడు.

గురజాడ, ఏప్రిల్ 26:—"చెన్నపురి తీర్మానములకు ముసంతకముగాంగీకారమును దెచ్చుచున్నాము. బీసెంటు, తిలక్ గార్లను ఆహ్వానింపకుండుట గొప్పతప్పని. దయచేసి రాజప్రతినిధిగారి కిరిగింపుడు." అను తంజివారి వేదము మాంటేగుగారికి బంపబడినది.

ఎలవల్లు, ఏప్రిల్ 26:— "హోమయూ లీగు, బీసెంటుగార్ల నాహ్వానింపకుండుటను గూర్చి చెన్నపురి వారు తీర్మానముల యెడ సంపూర్ణ మోదమును దెల్పుచున్నాము. ఈ విషయమును రాజప్రతినిధిగారికి దెల్పుచు" అను తంజివారి వేదము మాంటేగుగారికి బంపబడినది.

గుడ్డవల్లూరు, ఏప్రిల్ 26:—"బెనెంట్ తిలక్ గార్లను రానియకుండుటను గూర్చి చెన్నపురివారు చేసిన తీర్మానములకు సంపూర్ణ మోదమును దెల్పుచున్నాము. దయచేసి రాజప్రతినిధిగారికి దెల్పుచు" అను తీర్మానము మాంటేగుగారికి బంపబడినది.

బ్రహ్మపురం (గంజాము), ఏప్రిల్ 27:—నిన్నటిదినము జరుపబడిన అసాధారణాత్యవసరసభలో గంజాముజిల్లా సంఘమువారు, భారతీయ సంక్షేపవాచకల ప్యాసోస్టియట్లను రద్దుచేయుటనుగూర్చి తీవ్రముగా ఆక్షేపించుచు తీర్మానించిరి. ఇప్పుడత్యవసరములగు సంస్కరణముల వివిధ స్వరాజ్యము నొసగు ప్రకటనమును గావించు నెడల. సంతోష పూర్వకముగా ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుటకును తీర్మానింపబడినది. ఈ తీర్మానములు రాజప్రతి నిధిగారికిని శర్మగారికిని బంపబడినవి.

రాజమహేంద్రవరము, ఏప్రిల్ 26:—నిన్నటి సాయంత్రము ప్రస్తుత స్థితిని గూర్చి విచారించుటకు కాంగ్రెసు దీనిజనులసంఘము, హోమయూ లీగులతరఫున రాజమహేంద్రవరపౌరులసభ జరిగెను. ఈ క్రింది తీర్మానము లామోదింపబడినవి. (1) భారతసంక్షేపవాచకల కేయబడిన ప్యాసోస్టియట్లను రద్దుచేయుటను గూర్చి యుద్ధము ప్రయత్నములను చర్యను తీవ్రముగా నాక్షేపించుచు, హోమయూ లీగులను తొలగించుట, అట్టిచర్యను నడుపించుచు చేయబడిన ప్రకటనము దుర్బలముగను అన్యాయముగను కోపప్రబోధకముగ నున్నదని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(2) (అ) సభవారు యూరపులూరు, ఏప్రియాలోను యుద్ధపు పుష్పతెట్టిలను గ్రహించి హిందూదేశపు సహాయము నాక్షేపించుచు ఆంగ్ల ప్రధాన మంత్రి పంపిన సందేశమును ప్రకటించి భరతవర్షమున గల స్వరాజ్యములను యుద్ధమునకు వ్యయపజుటకు భరతవర్ష ప్రజల నందించిన కోరుచు, కానరాపమున స్వరాజ్యమును నిశ్చిత కాలములో మొదల వాదానముచేసి అందుకు ప్రభువు సాధనముగా తక్షణము కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణ విధానము నమలు జరుపనిది హృదయపూర్వకముగా ఉత్సాహముతో తోడ్పడుట అసాధ్యమని రాజప్రతినిధిగారికి తెల్పుచున్నారు.

(ఆ) వివిధభావముల ప్రజల ప్రతినిధులను నిర్ణయించు అధికారమును సంపూర్ణముగా స్థానిక ప్రభుత్వమువారి కిచ్చి స్థానికములకు ప్రజాప్రతి నిధిసంఘముల కేయబడుటకు తీర్మానముగా నాక్షేపించుచున్నారు.

(ఇ) ఈదేశమున రాజకీయాదోళనము నణచు మాత్రవర్య సంపూర్ణముగా అక్రమమును అన్యాయమును, ప్రజల తోడ్పాటునకు భంగకారియనియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

త్రైపుతలయమున దొంగతనము జరుగుట:—కొలంబోలో సెంటుల్యూషియా ఆలయములో దేడియొద్ద నుంచు బడు వెండిపాత్రలను జానక్ షెర్ జెనాండు అనువాడు అపహరించి మహమ్మదీయ నగలవర్తకుని కొకనికి విక్రయము నకు జూపుచున్నందున పోలీసుసాంట్లం నానిని పట్టుకొని కేసుచేసెను. 500 రూపాయల జామీనుపై దొంగును విడుదల కాబడినది.

బండిపోటు:—వంగదేశమున ఫరీద్ పూర్ జిల్లాలో భంగ అను గ్రామములో లాకానాథు అను దొంగధనము ఇంట బండిపోటు జరిగినది. కొందఱు వంగదేశీయ యువకులు ఆయుధములై అర్ధరాత్రువందు ధనికునియింట ప్రవేశించి ఇంటి వారిని భయపెట్టుటకు బాంబులను ప్రేల్చిరి. ఇంటివారు భయపడి నిశ్చలముగ నుండిరి. దొంగలు ఇవపట్టెను పగులగొట్టి 12 నేల రూపాయల నగదుతో బారిపోయిరి.

ఆమెకా సిల్వరబిల్లు:—వైల్డు 22 వ తేదీన ఆమెదితమైనదని ఇండియా దొరతనమువారికి తెలియజేయ బడినది. ఇదివరలో నెన్నడును, ఆమెకాసంయుక్త రాష్ట్రములయందు దిత్ స్వల్పకాలమున నేకాననున ఆమెదితమే యుండలేదు వర్తమానమున వారిచర్య మిత్రమండలియెడల వారికి గల ప్రేమాతిశయమును దెలుపరియును. కాన నిండియా దొరతనమువారి తరము కృతజ్ఞులు.

కెమ్మెలు మరెవరముల ప్రాముఖ్యము
ఆంగ్లేయుల బ్రాంకుల దశము.
లండను ఏప్రిల్ 26:—ఆంగ్ల ప్రధానస్థానముల నుండి రైటు విలేఖకు డిల్లు తెలియ జేయుచున్నాడు.—నిన్న సాయంత్రం మారంధ్రమైన ప్రతిమట్టిదోడ, విల్లెక్సబ్రిటా నోయొద్ద విజయము లభ్యమయ్యెను, గ్రామములో గాలు పెట్టుటకు జరగినయెలకు ప్రజలమగు నవ్వములు కలిగియున్నవి. మరల నటనుండి వడలుటను గూడ నింత తీవ్రముగ నె నవ్వములు కలుగవచ్చును. గ్రామమునకు తూర్పు భాగమున మా పంక్తిని నవరించు కొంటిమి. జగ్గనీయల టాంకు బండ్లు ప్రశంసనీయునుగ యుద్ధ మొనర్చుతేను. అన్ని బండ్లును కలసి మా బండి మెక్కదాని నెదిరించినవి. రమ్య రంగము నుండి మరలి నది మొదలు యుద్ధరంగమును చొచ్చుకొననిన లింగమున ప్రవేశించినవి. ఈ వైద్యములు రావేగమే మా టాంకుబండ్లురెండు వానివై గవిని, వైద్యములను సంపూర్ణముగా ధ్వంస మొనరించెను. జర్మను యులు కెమ్మెలుపర్వతాగ్రమును చేరుకొనని నేటియెడయ మున తెలియవచ్చెను. ఈసమాచారము కేవల మనకృత్యము. మిత్రమండలివారున్నతస్థానముగలోపుట కవకాశములేను. గత రెండురాత్రులయందును ద్రామాటరు పరివరముల యందు వైరులు పరాకువారి నెదిరించిరి. ఆరవటాలములు తాత్కాలికమగు విజయమును పొంది స్థానము నాక్రమించి నవిగాని వేంటు నె తరిమి నేయబడినవి. నేటి యుద్ధయమున తెలి వెలు, మెటిరను, కిల్బుచ్చిలు రంగమున వైరి నేనలు మరింత తీవ్రముగ రి, రి దివిజములనేనల తోడ మమ్మును దాకించి, ఆల్బెర్టు, బజేయ, ముగ్గురు వైద్యములు క్రేకునేనల కెదురైనవి. ఈ ప్రదేశమున జరిగిన యుద్ధము ను గూర్చి నికరమగు సమాచారము తెలియరాజేను. జర్మనులై విజయ కొందరు కెమ్మెలు పర్వతమునకుపోవుచుండిరి. అదిగా గల సమాచారము తెలియవచ్చెను గాని మధ్యాహ్నముక తెలిసిన యంశము సుబట్టి మాడ కెమ్మెలు పర్వత ప్రదేశము ప్రమాద దశనండి తొలగిన దని తెలుచున్నది. కెమ్మెలు గ్రామమును గుట్టయును పరాకునేనల యధిశముక నున్నవి. కెమ్మెలు ప్రదేశము కడు ప్రాముఖ్యమని జర్మను వారు చెబుచు దురుగాన ఈ రంగమున ముక్కును ధూరరుగుచున్నందు సంభవించును. విల్లెక్సబ్రిటానుండి తెలిపిన సమాచారము జర్మనీయు కేవలముగ లేదు మా రాష్ట్రమును మనసరికి ఆప్రదేశము మన యధిశమున నుండును. గనుక స్థానికవ్యవసాయక నేడు గూడ క్రేకువు లోడింపబడిరి. ఓటమిలోడు దారి వైద్యనవ్వు ము బలమైయున్నది.

Applications

are invited from capable gentlemen fully conversant with Telugu language and commanding good influence in the Telugu Districts, particularly those on the East Coast, who are willing to act as special Representatives to develop business in the Telugu Districts both directly and through the medium of existing Agents, and also to organise Agencies in unrepresented places, for a leading Life Assurance Company. Preference to persons with proved capacity for canvassing. Liberal Terms.

Apply to:—

INDIAN

Co The Manager,

Andhrapatrika,

N. adras.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Western Front

New German Assault Begun.
Allies Recover Ground.

LONDON, April 26.
Reuter's correspondent at British Headquarters wiring to-day says: There was heavy continuous fighting yesterday in the region of Mont Kemmel and Meteren and astride the Amiens-St. Quentin road. There was fighting around Villers-Bretonneux throughout the night, which was still in progress. From the direction of Hargard the Germans sent a footing in the Bois Daquenne, the easternmost of the little chain of woods skirting the Amiens road west of the Bretonneux. We counter-attacked and drove the enemy back to the fringe of the wood. The latest news this morning is distinctly encouraging. We have recovered ground in several places and the general position has considerably improved. In the Bretonneux position tanks were used on both sides. Ours did well supporting the infantry, and two which got among the Germans did great execution. The enemy launched a very heavy attack against the French in the region of Drancourt last evening penetrating a section of the French line but the French promptly counter-attacked and restored the position. At two o'clock this morning an intense gas barrage opened against the French front in Flandres, also against some of our troops acting with them, and about two hours later, deep waves of infantry delivered an assault. Fighting is still in progress. The enemy was beaten off in various minor attacks.

Severe Fighting in the Whole Front.
Allies Compelled to Withdraw.
Villers-Bretonneux Retaken.

LONDON, April 26.
A British communiqué says: The Franco-British positions from northward of Baillou to eastward of Wytschaete were heavily attacked all day. There was fighting of great severity on the whole of this front, particularly in the neighbourhood of Drancourt, Kemmel and Vauxaart. In the course of repeated attacks and counter-attacks the Allies were compelled to withdraw from the positions held in the morning. Fighting continued. South of the Somme successful Australian and English counter-attacks last night regained the positions in and around Villers-Bretonneux and we advanced our line within a short distance of the former front and took over six hundred prisoners. The village is now in our hands. The enemy employed at least four divisions last month in the attack on this front. Prisoners state that the objective included Cuchy village and Cacha. Foully read but the objectives were not reached anywhere. Numbers of dead found in recaptured positions show that the enemy's losses were very heavy. In spite of this yesterday our aviators attacked troops in the neighbourhood of Villers-Bretonneux from low height. We brought down three machines. Two of ours are missing. Our nightfliers dropped five and half tons of bombs on Estaires, Armentières and Roulers also on the railway stations at Courtrai and Thourout. All returned.

German Attempts Fail.

LONDON, April 25.
Last night's French communiqué says there was great reciprocal artillery fire in the region of Hargard and on both the banks of the Aisne but no infantry work. The Germans in Woivre after furious bombardment attacked the sector of Reuillyville and gained footing in advanced lines but were promptly ejected and lines restored. We took prisoners. There was artillery duel on the night of the Meuse and Vesges. Seven German aeroplanes and a captive balloon were felled on 22nd and 23rd. Ten other aeroplanes were driven down damaged in enemy lines after fights.

All German Objectives Fail.
Germans Capture Some Unimportant Posts.

LONDON, April 26.
(1-15 P.M.)—Reuter's correspondent at the French headquarters telegraphing at midnight on 24th April says: Pursuing policy of alternating blows the enemy attacked southward of the Somme this morning after artillery preparation which left no doubt as to his intention. Main direction was against the junction point of the French and British armies north of Hargard. Subsidary blow was delivered against the new French positions south of the river Luce suggesting that Germans wished to thrust a wedge between the French and the British towards Amiens or to wipe out the Hargard salient on which so many attacks have been broken. Artillery attacked our front for sixteen miles between Ribemont-sur-Ancre and Ailly-sur-Noye. Gas shells hailed upon the French and British batteries throughout the night but our fire was not checked. Towards morning the enemy fire was intensified reaching a degree of violence at seven o'clock not experienced since the morning of 21st March. Infantry attack was launched at 7.30 on eight mile front between Bretonneux and Senegat wood on the south bank of the Luce. Heaviest fighting on purely French front raged around Hargard where our line curves in a narrow salient. By the middle of afternoon the enemy had fought his way into the village capturing the woods northward thereof. The French retook Hill 93 overlooking the village and the hill appears to be still ours. Germans have retaken Hill 63 southward of the Luce overlooking the Aisne valley and junction of the Aisne and the Luce and have fought up to village of Heillea thereby advancing a mile. Their assaults on Hill 32 were repulsed after very severe fighting.

Brilliant Execution of British "Male" Tanks.

Reported German Advance on Mont Kemmel

LONDON, April 25.
(10-35 P.M.)—Reuter's correspondent at British headquarters telegraphing this evening says: Success at Villers-Bretonneux beginning with the splendid counter-attack last evening has been a great performance. It cost the Germans terribly dear to get a footing in the vil-

lage and will be scarcely less expensive if they have been cleared out as seems likely. We have doubtless re-established line east of that place. German tanks did not particularly distinguish themselves whole five concentrating upon a single British "Female". On the arrival of "Male" tank they quickly made off. It was two of our light tanks of small mobile pattern which did fearful execution among the fresh enemy division which had not yet entered the battle since arriving from the Russian front. These tanks charged massed troops again and again looking on returning as if they had seen wallowing in vast shamless. Unconfirmed report states that the Germans this morning reached the crest of Mont Kemmel but later reports indicate that it is improbable that the Allies lost any high ground. During the last two nights the enemy has attacked the French around Drancourt in strength. Six battalions gained temporary advantage but were driven back by counterattacks. This morning much heavier assault was delivered by four to six divisions over a front of seven miles on the line of Meteren, Baillou and Wytschaete. Alpini corps, eleven Bavarians and 11th division consisting of mountain troops were engaged in the region supporting them and an entirely fresh division. The fifty-sixth identified in the attack overlapped on our front on the right flank of the French. Disconnected reports indicate that the bull-rush tactics of the enemy masses carried them through the defensive line in places and possibly some German parties made progress towards crest of Mont Kemmel but I was told this afternoon that French hold both Kemmel village and hill so it seems that the danger with this important strategic key position was averted. The Germans appreciate the importance of Kemmel so fully that bitter prolonged fighting in this zone is anticipated. Latest report from Villers-Bretonneux is that the Germans are believed to be practically all mopped up there. I expect we shall fully hold it by sunset. Thus enemy has suffered another defeat which ranks only second to tremendous repulse encountered in Flanders on 19th April and on a smaller scale is reminiscent of his reverse at Arras.

Enemy's Position Discussed.
Losses Outweigh His Successes.

ALLAHABAD, April 26.
LONDON, April 25th: The fact that the Germans are seeking for a fresh place at which to strike is in the nature of an Allied triumph. Up to date the enemy's losses are greater than they were for the whole of the Verdun operations of many months. No strategical gain has been made and his tactical successes are outweighed by his losses and inability to take advantage of the initial momentum and the gain of ground. If we failed to gain a single objective in driving operations of this kind we should count the whole thing a defeat. We have never so failed and the German second Verdun must be to them a great disappointment. An important fact is that the enemy has already put into the field his third half million. Nearly one half of these numbers are casualties and the net result is a few miles of ground and a deadlock in addition to inspiring the utmost confidence in the Allied soldiery. For every man released from the Eastern front one man has become a casualty in the drive. So the reinforcements are down and out and the Germans are emptying their depots again. There is not a man in Germany under fifty left in civil life outside munition works. We have to stone-wall the German drive this month and the next: the future is ours. ("Pioneer").

Air Fighting.
The Latest Developments.

LONDON, April 25.
Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing: On the day that the German cavalry entered Noyon French machines machine-gunned them from the level of the roofs, and French airmen did not hesitate to engage them at heavy odds generally with favourable results. Air fighting tends more and more to be between strong patrolling squadrons sent out against definite objectives, and victory actually rests with the side which outmanoeuvres and succeeds in breaking the enemy formation. Air squadrons follow clearly defined fighting tactics like destroyer squadrons. The French are now using two types of machines, namely chaser planes and bombing planes.

Italy

THE ITALIAN FRONT.
Austrian Offensive Urged.

LONDON, April 26.
In connection with Swiss reports of the arrival of Austro-Hungarian troops in Belgium it is noteworthy that the Vienna "Neue Freie Presse" urges Austria-Hungary to take the offensive owing to the despatch of Italian troops to the West Front.

Italian Air Activity.

LONDON, April 26.
An Italian communiqué says:—A seaplane squadron on 22nd scored two direct hits on an enemy torpedo boat in the neighbourhood of Pola and also heavily bombed an enemy warship and torpedo boats in the Favana Canal.

Russia

German Blockade of Sevastopol.
A Russian Request.

LONDON, April 26.
A Wireless Russian communiqué says:—Germany has been asked for an assurance that the Russian Black Sea Fleet, while obeying the terms of the peace treaty by remaining at Sevastopol, will not be seized or damaged by German submarines which are apparently about to blockade Sevastopol.

Invasion of Crimea.

Russia Requests Explanation.

LONDON, April 24.
PETROGRAD:—The Commissary for Foreign Affairs has requested an explanation of the German-Ukrainian

invasion of the Crimea and he throws out a warning as to the possibility of consequent action by the Black Sea Fleet.

Korniloff's Forces Routed.

LONDON, April 25.
MOSCOW:—Soviet forces routed General Korniloff's detachments near Ekaterinodar on the 17th April. Prisoners state that General Korniloff was seriously wounded and subsequently succumbed.

German Successes in Russia and Finland.

LONDON, April 25.
A Wireless German communiqué says Von Der Goltz troops took the railway junctions of Hyvinge and Rvehimeki and established communications with Finnish army northwards of Lahti. We have reached Simferpol in Crimea.

Red Guard's Brutalities.

LONDON, April 25.
PEKING:—Red Guards are holding up robbing and ill-treating travellers on Amur railway.

Central Powers

Reichstag and the War.

War Minister's Statements.

British and German Financial Policy.

LONDON, April 26.
AMSTERDAM:—In the Reichstag, the War Minister said that no country was willing to renounce the use of gas, but statements as to the terrors of gas fighting were greatly exaggerated. The Minister said that twenty thousand recently wounded men had returned to the front. Curiosity was expressed regarding the number of Americans engaged. Other speakers demanded that Austria-Hungary should begin action on the Southern Front. Count Roederer speaking on the taxation proposals contrasted the sound British financial policy with Germany's ponderous methods.

Germany's New Taxes.

LONDON, April 25.
MANNHEIM:—"Volk's Stimme" referring to Germany's new taxes says they are only paper taxes. For example export duties on tea, coffee and cocoa are trebled but none of these articles is imported. Increases in beer and spirits taxes are estimated to yield thousand million marks but output is only tenth of normal.

Switzerland and Germany.
Safe Conduct of Swiss Vessels from America.

LONDON, April 26.
AMSTERDAM:—A semi-official Berlin message says:—Germany cannot guarantee safe conduct for vessels carrying grain for Switzerland from America during the next three months because only after that time could all German warships receive instructions. Therefore, if such vessels flying American flag are sunk, President Wilson will be responsible.

The New Hungarian Premier.

LONDON, April 25.
ZURICH:—Count Joseph Szyernye has been appointed Hungarian Premier. He has stated to be extremely friendly to Germany and closely "connected with the Deutsche bank. He advocates Mittel Europa" policy. He will probably be determinedly opposed by Count Karolyi and Socialists parties.

Belgium

German Courts Established in Belgium
A Pan German Paper Prosecuted.

LONDON, April 25.
AMSTERDAM:—The German law courts have been established in Belgium. Pan German "Deutsche Zeitung" is being prosecuted for an article accusing Kuehlmann of immorality. The "Vorwärts" asserts that the allegations are intended to influence Kaiserin against Kuehlmann.

Spain

Banking Agreement with Spain.

LONDON, April 25.
MADRID:—An agreement for consortium of Spanish banks representing capital of two millions sterling and including banking firms in Madrid, Bilbao and Barcelona has been signed with France and the United States.

America

U. S. and Bulgaria & Turkey.

LONDON, April 25.
WASHINGTON:—Senator Klug, after conferring with President Wilson, announced that he did not intend to press his resolution providing for a declaration of war against Bulgaria and Turkey.

Indian Conspirators.
Sentences Passed.

LONDON, April 25.
SAN FRANCISCO:—Twenty-nine defendants in Indian Conspiracy trial have been found guilty. The Court rules that Bopp, former German Consul General in San Francisco, and other German defendants are not entitled to bail and are ordered to be interned until April 30th when they will be sentenced. Bail of each of Hindu defendants has been fixed at twenty five thousand dollars.

Holland

Question Very Serious.

LONDON, April 25.

The HAUGE.—In the First Chamber the Foreign Minister speaking on sand and gravel, said the question was very serious. He could not at present say more.

Germany and Holland.

More Rumours of Demands.

LONDON, April 24.

A telegram to the "Times" from the Hague says that reports emanating from German sources in Holland suggest that Germany may demand that raw material, for example rubber from the Dutch colonies, shall be guaranteed to Germany immediately after the war. It is further suggested that Germany expects to be able to force Holland to accept such conditions as would compel Germany's enemies formally to occupy Dutch colonies which would throw Holland completely into German hands. Dutch colonial shares have recently shown a rapid decline.

Main Questions in Discussion.

LONDON, April 25.

AMSTERDAM.—It is stated on good authority that the main questions being discussed between Germany and Holland relate to sand and gravel and the use of the Gldbach-Antwerp Railway, which was stopped at the beginning of the war. Holland does not object to Germany using the line for other than military purposes and Germany has not hitherto objected to this stipulation. Germany is again demanding the transmission of sand and gravel through Holland but Holland insists on exercising control and providing against the military use of the materials. Holland fears that Germany will push matters to extremes. It is expected that the Premier will speak in the Chamber at the end of the week after conferring with the Minister, who is arriving from Berlin.

Preparations in Westphalian Frontier.

LONDON, April 26.

AMSTERDAM.—The "Telegraaf" correspondent on Dutch Westphalian frontier states that the Germans are preparing to quarter cavalry in various German Frontier places in Westphalia hitherto guarded only by Landsturm. These preparations have caused a sensation among frontier inhabitants. German papers appearing in frontier places contain alarming reports about possible complications with Holland.

Egypt

Egyptian Cotton.

Increase in Prices Maintained.

LONDON, April 26.

In his note to the Egyptian Budget for 1918, Sir William Brinsford says, the phenomenal increase in the price of cotton was maintained, and he estimates that the 1917 cotton crop will yield fifty million Egyptian pounds as against thirty-nine millions in 1916. The Empire Cotton Growing Committee in London is strongly pressing for a resumption of the reclamation scheme on the Delta, which were suspended at the outbreak of the war, as labour resources are at present employed on military work.

Great Britain

THE BRITISH NAVAL RAID.

Further Stories of the Fighting.

LONDON, April 25.

The naval blow at Zeebrugge continues to be the engrossing topic almost to the exclusion of the happening in France. Special leave has been granted to the participants, interviews with whom occupy columns in the papers. "What will folk say about the Dover patrol now," was the remark of a hero who said it was well worth doing the job, and paying the price to enlighten the critics of the patrol. This was the spirit of all. When questioned an officer said, "Would go to-morrow and think himself in luck for the chance even if he knew he would not return."

Another, asked if the leading party were glad to get the order to withdraw, said some were satisfied that the job was done, others had their blood up and wanted to go to the mainland and fight the German batteries.

All testify to the gallantry of the Commander of the "Vindictive," an officer of which says soon after the German batteries opened the "Vindictive's" bridge was blown away and everybody thereon except the Commander who escaped miraculously, and continued to navigate most calmly.

Work of Submarines.

But the highest encomiums are lavished on the crews of the submarines blown up under the viaduct. There were six on board each. The names of one crew are published. They were two lieutenants and four petty officers and men, of whom three were wounded. One interviewed, said the submarine steered right up to the beach, where she was spotted by the Germans, who turned on a searchlight.

The crew had a little dinghy into which they jumped under the fire of machine-guns and rifles. They had not gone two hundred yards when the submarine exploded. Soon a motorboat picked up the crew. The officer of the motorboat accompanying the submarine said the submarine was ten minutes alongside the mole before she was discovered, German fire passing overhead. The submarine attacked the mole on the outer side.

The Germans apparently thought she had lost her way and that her real intention was to get inside and torpedo something.

They sent up crowds of star shells assisting the submarine to reach her goal. "We could see two hundred German jumping and dancing on the bridge connecting the mole with the shore, apparently thinking they were going to entrap the submarines. When the submarine exploded beneath the bridge you can imagine the damage. For some time afterwards fragments of debris and of huge were falling around us.

Enemy Destroyers Torpedoed.

A destroyer, turned a searchlight on us, so we torpedoed and sank her. This was apparently the destroyer which marine officers described as being set on fire by grenades. Another motorboat officer said his boat torpedoed a destroyer alongside the mole, and a second destroyer was torpedoed by another boat. A third was rammed and sunk, while his boat, also torpedoed the old Great Eastern steamer "Brussels," Captain Fryatt's ship which the Germans used as a torpedo train end.

The School officer of the "Vindictive" said six big Germans on the top of the mole at the entrance to the harbour had been abandoned by the enemy and were destroyed. Then the landing party advanced along the mole which was a mile long and eighty yards wide. Some officers carried heavy sticks, and a number of black eyes and bruises testified to close fighting. Half way down the mole there were wire entrenchments with machineguns sweeping the entire width. The position was captured. The crews of block ships stayed aboard till almost down to the waterline. Then scrambled aboard motorboats. The returned just in time for the ships touched bottom when they left.

The Lost British Destroyer.

The men of the lost British destroyer state that when they entered the harbour they emerged from darkness into the most dazzling light, for all searchlights were focussed on them and guns big and little poured shells riddling the destroyer from end to end. The knockout was a torpedo in the engine room, and the captain ordered them over the fore-castle. They dived and swam through oil from their own bunkers. Members of the Ostend landing party are also satisfied that they did much damage. They described the German firing as very heavy, but well stop.

Not an Escape.

Naval experts emphasise that the raid was in no way an adventurous escapade. It was a very dangerous but deliberate action directed by considerations of high strategy. For example, if the German Fleet contemplates another rally, it is powerless in effective action if it lacks support on the left wing or rear. Further it was an intimation to the German Navy that we are ready.

Dutch Report of the Damage.

LONDON, April 25.

AMSTERDAM.—The "Telegraaf" frontier correspondent states that the Zeebrugge mole has been entirely separated from the shore. He confirms the statement that the exploding of the submarine made a breach at least twenty-five metres wide. The opening is clearly visible from Ostend and divides the pier into two parts. The breach is near the coast proving that the submarine in spite of nets etc. penetrated far into the harbour. On the shore side of the harbour lies the wreck of a two-funnelled torpedo boat. Many German wounded have been sent to Bruges. The enemy losses were undoubtedly great. The entire garrison was called up in the night by sirens and the ringing of bells. The frightened inhabitants fled to Ramskapelle and Bruges. The raid has created the greatest sensation; people scarcely believing a landing occurred. The correspondent emphasises the moral significance.

The Tone of German Communiqué.

LONDON, April 24.

Much abusement has been caused by German communiqué camouflaging Zeebrugge Ostend enterprises issued last night. As was fully expected, German minimises them and claims that he sank ships which we sank. What the communiqué does not explain is how it was possible to make a landing on Zeebrugge.

We got the mole in teeth of mines and fortifications and take ships out again when the work was accomplished. It was taken for granted that these unpleasant facts will be kept from the German people as long as possible.

Operations Completely Successful.

LONDON, April 26.

A high naval source informs Reuter that latest reports show that Zeebrugge operations were completely successful.

Statement in the German communiqué that only few of the crew could be saved by Germans in unusually accurate for "Phoebe" another of these destroyers came up under heavy fire and rescued nearly all. Throughout the operation monitors and the siegguns in Flanders heavily bombarded enemy's batteries. The change of wind at Ostend served us even worse than at Zeebrugge. Motorboats had already lit approaches and ends of piers with calcium flares and made smoke cloud which effectively hid the fact from the enemy when the wind changed revealing everything and the enemy extinguished flares with gunfire. This prevented blockships from finding the entrance and as they were soon in a sinking condition they were compelled to sink themselves about four hundred yards east of piers motor launches removing the crews. Difficulty of operation may be gauged from the fact that the enemy batteries from Zeebrugge and Ostend number at least 120 heavy guns which were able to concentrate on retiring ships during daylight to a distance of sixteen miles. This imposes as conditions of success that the operation must be carried out during night but not late in the night. It must take place at highwater with the wind from the right quarter and a calm sea for small craft. The operation cannot be rehearsed beforehand since the essence of it is secrecy.

Admiralty's Statement.

LONDON, April 26.

(3-10 A.M.)—The admiralty has issued full narrative of the raid on Zeebrugge and Ostend which in its stirring details brings into strong relief both the immense difficulties of the task undertaken and astonishing ingenuity and reckless daring with which they were overcome. The Narrative is full of thrilling episodes and experiences of individual vessels engaged and the storming party on the mole. Naturally most striking of these are experiences of the "Vindictive" which landed force on mole and of her attendant ferryboats "Iris" and "Daffodil" as "Vindictive" lay alongside the mole rolling and bumping against its foundations she was swept diagonally by machinegun fire from both ends of the mole and heavy batteries ashore. The landing parties of marines and blue jackets were gathered on the main and lower decks. The commanders were both killed before the word for assault was given but the men were magnificent. They had to rush across awaying

splintering gangways and drop over the parapet into the field of fire of German machineguns. Then there was further drop of sixteen feet on to the mole itself, but nothing stopped orderly speedy landing, meanwhile the lower deck had become a shambles. The crew of the Howitzer mounted forward had all been killed and the second crew were likewise destroyed but the third crew took over the gun "Daffodil" which was engaged in pressing the "Vindictive" against the mole. Only lost one killed and eight wounded, meanwhile "Iris" which was attempting make fast to the mole ahead of the "Vindictive." Gas in trouble as grapnels were not large enough to span the parapet. Two officers climbed ashore and sat astride the parapet trying to fasten grapnels till each was killed. The Commander of "Iris" had both legs shot off. A single shell piercing the upper deck exploded among fifty-six marines killing forty-nine and wounding seven. Another exploded inward the room used as hospital killing four officers and twenty-six men. Altogether "Iris" lost seventy-seven killed and 105 wounded. The storming and demolition parties on the mole met with no resistance apart from intense unremitting fire, the Germans having on the approach of the ships retired to the shore-end of the mole. The demolition parties carried out the work in perfect order destroying building after building. Meanwhile blockships were stealing to the mouth of the canal. The "Thetis" came first steaming into the tornado of shells from the shore batteries bulk of crew had already been taken off but unfortunately the propeller found net defences and rendered her unmanageable the shore batteries pounded her and she found herself sinking still hundreds of yards from the mouth of the canal. After signalling invaluable information the commander blew the charge and sank. Her motor launch rescued the crew of the "Thetis" which lost five killed and five wounded. The "Intrepid" and "Iphigenia" were more successful. They steered straight into the canal and beached themselves according to arrangement one on the eastern bank and other on the western bank where they were blown up with sterns scorching well out across the canal. They are now lying across the canal in "V" position and it is probable that the work they set out to do has been accomplished and the canal is effectively blocked. The motor launch brought away crews. The officers describe the explosion of the old submarine as greatest they have ever seen. It tore jetty in half and the left gap of over hundred feet. The claims of one of launches to have sunk torpedo boat alongside the jetty are supported by many observers including officers of the "Vindictive" who had seen her west and funnel across the mole and noticed them disappear. The "North Star" one of three destroyers which guarded the "Vindictive" from the enemy destroyers while alongside the mole lost her way in smoke screen and suddenly merged into light of star shells and was sunk.

Ireland and Conscription.

LONDON, April 25.

In the House of Commons replying to Mr. Newman, Mr. Balfour said he had seen press report that a member of the sacred college had recently pledged himself to prevent conscription in Ireland but he could hardly believe that when military service act was legally applied to Ireland any member of the sacred college would oppose law of the land. Doubtless the Vatican was kept fully informed on the matter.

Mr. Austin Chamberlain.

LONDON, April 25.

Mr. Austin Chamberlain has been returned unopposed for West Birmingham. The election was due to his appointment to the War Cabinet.

Canada's Man-Power.

Comprehensive Government Measures.

LONDON, April 25.

OTTAWA.—In connection with the national registration in June, the Government has ordered that all residents in Canada over sixteen years must register. The penalties for non-compliance will be a fine or imprisonment or both, disfranchisement, deprivation of the right to hold any position or employment or earn wages or employ others, hold public office, travel by rail or boat or use hotels and restaurants. Persons employing the defaulter, selling him a railway or steamboat ticket, or supplying him with board and lodging will be liable to the same penalties. The scheme is intended to provide information respecting the labour resources of Canada although the conscription of labour is not contemplated. The Registration Board will be empowered to name the industries in which men of certain ages must not be employed.

King Inspects Indian Labour Corps.

LONDON, April 25.

The King to-day inspected a party of officers and non-coms and men of the Indian Labour Corps under Captain G. P. Taylor consisting of men from the State of Manipur on leave from the front.

Military Crosses to Indian Cavalry Officers.

LONDON, April 26.

The Gazette announces that military cross has been awarded to temporary Lieut. W. D. Woolworth attached to Indian cavalry for conspicuous gallantry and devotion to duty. As divisional intelligence officer he accompanied leading party which during raid penetrated enemy's lines regardless of danger he ran ahead of a party ordering enemy to surrender. His gallant action markedly contributed to success of enterprise and enabled much valuable information to be obtained.

Trail of Bengali Accused.

Special Tribunal Constituted.

ALLAHABAD, April 27.

A special Tribunal under the Defence of India Act consisting of Messrs. Dalal Johnston and Bajpal will try at Benares under section 3 of the Act Messrs. Narendra Nath Banarji and Priya Nath Bhattacharji against whom complaint was filed on 2nd September 1915.

బెల్జియము

జీబుజ్జవద్ద దిగుట.

లండను, ఏప్రిల్ 25:— జీబుజ్జవద్ద దిగుటను వర్ణించుచు నావికోద్యోగుల బిడ్డను మంచివ్యాసముల వ్రాసిరి. ఆర్యులను చాల సాహసమున నెదిరి, గర్హనీయ మయిన నశ్వంత చాకచక్రముతోడను దైత్యముతోడను నిర్వహింపబడెను. పెద్దది చిన్నది అన్ని నాకలను జీబుజ్జవద్ద ఆస్థానం వరకును వ్యాపించియున్నది. మాన్యులీపన్నగడను గ్రహించి నపుడు మెల్లల నుపయోగింప సారంభించిరి. అంత మేము మేఘావృతులమై నరకబాధ ననుభవించితిమి. విండిక్టివు నాక యందలి నావికులందఱును బలలమిదనుండి. గుండ్లనుండి వారి కాపాడుటకు మధ్యనేమియు లేకుండెను. అయినను వారట్లనే ముందునకు నడువసాగిరి. గట్టును చేరునరకి “విండిక్టివు” నకు గట్టి బడి న 14 పడవలలో రెండు మాత్ర మే యు పయోగార్హములు గనుండెను. రెండును దెబ్బలుతగిలి విశేషముగ వడకుచుండెను. ఓడదిగు నప్పుడు మాకుచాలనష్టముగలిగెను. ఆసమయమున శత్రువుల తుపాకు లతిధయంకరముగ నుండెను. గట్టును చేరినవెనుక మేము శత్రువుల నెదుర్కొనవలసి వచ్చెను. వారు మాకునుపదియ దుగుల దూరమున నేయుండిరి. వర్షము విశేషముగ గురియును ముకవ్వములకు తోడయ్యెను. తుదకు మేముబడ్డలు, త్రాడులు మొదలగువానిని దింపితిమి. రెండు జర్మను యుద్ధనౌకలు విండిక్టివు మీద తుపాకులనుపయోగించినవి. వారిలో ననేకులు మమ్మెదిరింపవలెంచి మూకలుగ గూడిరిగాని మాకుపాకుల జూచి భయపడిరి. మేము తుపాకుల గాల్చితిమి. అంతవారందఱు అచటినుండి లేచిపోయిరి. పిమ్మట మొదటి యుద్ధనౌకమిది కరిగి 50 గుండ్ల నుపయోగించితిమి. అంత నది మునిగిపోవుచుండుటను గాంచితిమి. రెండవయుద్ధనౌకను మేము చేరలేక యుంటిమి. మే మెట్లనో బలవంతమున దానిసమాపించి బాంబుల నుపయోగించితిమి. అటనొక ఫిరంగిదళముండెను. వారిలో కొందఱిని జంపి, తక్కినవారిని తిరిమి ఫిరంగిని బట్టకొంటిమి. దెబ్బలు తగిలివారి కేకలును, నరణించుచుండు వారి కేకలును ఫిరంగి ధ్వనులమించి చెలరేగుచుండ వాని వినుటెంతయు భయానకమయ్యెను. ఈలోన “విండిక్టివు” నిరంతర మట్లనే ఫిరంగుల గాల్చుచుండెను. శత్రు లందఱును నిహతులైరి. రావలసినదని మేము వారికి సంజ్ఞ జేసితిమి. మేము సమాపము నకుజేరి మాచునరకి “విండిక్టివు” ఉపరిభాగ మతిభిభత్సముగ నుండెను. శత్రునౌకప్రదేశమువలె నుండెను. రక్తపూరితమగుటను కాలు బారుచుండెను. చుట్టు నందఱును, మరణించు చుండువారును, దెబ్బలు తగిలినవారును నేదనకు తాళకాలక మొట్టలిడుచుండిరి. చూడయము కంప మెత్తుకొని పోవుచుండెను. అయినను “విండిక్టివు” కెప్తాను మాత్రము చలింపలేదు. తుపాకులు విశేషముగ గాల్చుబడుచుండెనుకడు నిపుణతతో నొకనుమరల్చి పొగచాలున దానినురక్షితముగనుండునెను. ఛానలులోనికివోవుచుండ తెల్లవారు సమయమున అడ్డెరలు కెయిగు గారి ఓడలను గాంచితిమి. “విండిక్టివు” మంచి పని చేసితిమి” కెయిగు గారు మాకుసంజ్ఞ జేసిరి. ఉభయనౌకల వారునొకరి నొకరుదాటుకొని పోవునపు డపరిమితముగ కుతుకు పట్టిపోవునటుల ఉత్సాహమును వెలిబుచ్చి, తరువాత అడ్డెరలు కెయిగు గారు డోవరు పనురునద్దరిగి హతశేషుల జూచి యుద్ధము చాల ప్రశంసనీయుముగ నిర్వహింపబడెననిరి. ఇందు జలాంతగ్రాములు క్రొత్తదళములు రాకుండ ఘనకార్యము సుసరించిన పని అతడు చెప్పెను.

మరికొన్ని కథనములు.

లండను, ఏప్రిల్ 25:— జీబుగువద్ద శత్రువులకు గలిగించిన పరాభవము ప్రాప్త్యుండలి యుద్ధ స్థితికంటెను ఎక్కు దుత్సాహముతో దిలకింపబడుచున్నది. యుద్ధము నొనగించినవారికి ప్రత్యేకముగ నెలవీయబడెను. వారితో గాంచిన సందర్భక నివేదనములలో పత్రికలు విండిక్టివు చున్నవి. ఈపని బాగుగ నిర్వహింప బడదగినదేయను నావికు డొకడు “డోవరు రక్షక దళమును గూర్చి జను లిప్పుడేమి అనుకొనుచున్నారని యడిగెను. ఇదియె యందలి యుత్సాహముగ నున్నది. ప్రశ్నింపగా నొక యుద్ధోగి ఇట్లు చెప్పెను. “రేపి పోగోరెదను. తిరిగి రాని యెరిగియున్నను ఆ యుద్ధమున నుండి యుండుట అదృష్టముగ నెంతను.”

నెనుకకు మరల వలసినదని ఉత్తరవీయబడి సంగులకు ప్రధానతనవా. రేమనుచున్నారని యడుగ, ఈపని నిర్వహిం

పబడి నందులకు కొందఱు సంకల్పములను చున్నారనియు, మరికొంతమంది ఇంకను మీడికివోయి జర్మను ఫిరంగి దళములతో యుద్ధము చేయ గోరుచున్నారనియు నొకడు చెప్పెను.

“విండిక్టివు” నావికాధిపతి పరాక్రమము నందఱును గొనియాడిచున్నారు. దాని యుద్ధోగి జర్మనులు ఫిరంగుల గాల్చుట సారంభింపగానే యెగురవలసి యుండెను. అట్టి సమయమున నతడు తప్పించుకొనుటయే గాక నిండుకయు గలంత నతి నిశ్చల బుద్ధిగ నొకడవు చుండెను.

జలాంతగ్రాముల పని.

అయినను ఉత్తమప్రశంస జలాంతగ్రాముల కొసగ బడెను. ప్రతి జలాంతగ్రామి యందును అటుగురేసి నావికులుండిరి. వారిలో నొకడిట్లు చెప్పెను. తాము తిన్నగ సముద్రపు టొడ్డువలకును బోయి యచట కాచుకొని యుండిరి. జర్మనులను వాలుబట్టిరి. వారు రెండువందల గజములదూరమున కేగునంతలో జలాంతగ్రామి బ్రద్దలయ్యెను. మోటారు పడవ దానిలోని వారిసందఱిని రక్షించిరి. జలాంతగ్రామి ననుసరించుచు బోయిన మోటారుపడవ అధికారి ఇట్లు చెప్పచున్నాడు. జలాంతగ్రామి జర్మనులచే కనుగొనబడుటకు పూర్వము పదిని మిగలు యుండియు నది గట్టు ననుసరించి పోవుచుండెను. ఈలోన దానిమీదుగ జర్మనులు తుపాకుల గాల్చుచు నే యుండిరి. జలాంతగ్రామి గట్టుపక్కనుండి యెదిరించెను. జలాంతగ్రామి దారితప్పిపోయెననియు, అది నిజముగ లోపలికి వచ్చి దేనినో ముంపనెంచెననియు జర్మనులు తలంచిరి. అట్లునొని వారు విశేషముగ తుపాకుల గాల్చిరి. అట్లు తుపాకులను గాల్చుట జలాంతగ్రామికి లాభకరమయ్యెను. దాని గమ్యస్థానముజేరుట కది సహాయకరములయ్యెను. జర్మనుల ఓడ గట్టునకును తీరమునకును ముగ్ధులగుచు వంతెనమిది కొక్కమారుగ రెండువందలచుండి జర్మనులుగెంతిరి. జలాంతగ్రాముల పట్టుకొనినని వారి యుత్సాహము. ఈలోన జలాంతగ్రామి వంతెనకింద బ్రద్దలయ్యెను. అంత నెంతవద్దను గలిగినదియు యూహింపవచ్చును. చాల సేపు వరకు వంతెనముకులును, జర్మనులును, మామట్టుప్రక్కల సముద్రములో గూలుచు నే యుండిరి.

శత్రుయుద్ధ నౌకల ముంచివేయుట.

“ఒక యుద్ధనౌక మమ్ము గాలించి వెదకెను. అంత మేము దానికిందజొచ్చి ముంచివేసితిమి. గ్రీనేకులచే దగ్ధమయ్యెనని నావికోద్యోగులు తలంచిన, యుద్ధనౌక ఇదియె యైయుండ నోవు. తన మోటారు పడవ ఒక యుద్ధనౌకను ముంచివేసెననియు, మరియొక మోటారునౌక మరియొక యుద్ధ నౌకను ముంచి వేసెననియు ఒకమోటారు యుద్ధోగి చెప్పచున్నాడు. మరి యొకటి విఖ్యాతిగన్న కెప్తాను ప్రాయటుగారి “బ్రుస్సెల్” సహస్రీయను ముంచివేసెను.

“విండిక్టివు” నూలు అఫీసరిట్లు చెప్పచున్నాడు: గట్టుమీద రి జర్మను సైన్యము విడువబడిరి. వారు దగ్ధము చేయబడిరి. పిమ్మట ఒడ్డున విడిచునెంచిన వారు గట్టు ననుసరించి ముంగునకు బోయిరి. అది ఒక మెలు పొడవును 180 గజములు వెడల్పును గలిగియుండెను. కొంతమంది ఉద్యోగులు లాటిలను గొంపొయిరి. రక్తము నల్లబాటిన దెబ్బలుండుట, కళ్లు నల్లబాటట మొదలగు చిహ్నములబట్టిమాడవారు చేయికి చేయగడిసి పోరాడినని స్పష్టమగుచున్నది. గట్టునకు సగము దారిలో శత్రువులు నురఫిరంగులబట్టి కందకముల త్రవ్వితీగనువేసిరి. అఫల మాక్రమించు కొనబడెను. కదలకుండు ముంచివేయబడిన బ్రిటిషు యుద్ధ నౌక యందలి మనుష్యులిట్లు చెప్పచున్నారు: తాము హార్బరులో ప్రవేశించు నరకి చీకటి నుండి ఒక్కమారుగ నశ్వంత కంటి మంతమగు ప్రదేశములోనికి జొచ్చిరి. ఎలకన, నాంకపు అడ్డులన్నియు నొక్కమారుగ తమమీదికి త్రవ్వబడినవి. చిన్న తుపాకులు పెద్దతుపాకులు అన్నియు నొక్కమారుగ ప్రయోగింపబడినవి. అంతనా యుద్ధనౌక ముక్క ముక్కలుగ చెట్టిపోయెను. అంత దానిలోని వారునునక బెట్టి వైకితేలి ఈమగిని పోసాగిరి. ఓడ్డెండు పద్దవిడసిన వారును విశేషవద్ద మొనరించిరినియు, జర్మనులు బాగుగనే ఫిరంగుల గాల్చిరినియు వారు చెప్పిరి.

ఈ ప్రశస్తినుంల దారుణమైనది కాదని నావికపు అనుభవజ్ఞులు పలుకుచున్నారు. చాలఅపాయకరమైన దగును గాని వీర్యవాలనా పురస్కరమైనది. ఇంకను మనము సిద్ధముగ నున్నామని ఇది జర్మను నావికులకు తెలుపగలను.

లండను, ఏప్రిల్ 26:— జీబుజ్జ యత్నము లన్నియు పూర్ణవిజయమునని ఇటీవంటి వార్తలు తెలుపుచున్నటుల రైటుగారి కున్నత నావికాధికార ప్రదేశమునుండి తెలియవచ్చెను.

డచ్చివారి నివేదనము.

అమస్టర్డుము, ఏప్రిల్ 25:— “ఔలిగ్రాఫు” పత్రిక యొక్క రణరంగ విశేషం ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు: జీబుజ్జ గట్టు సముద్రతీరమునుండి పూర్తిగవిడబడి యుండెను. జలాంతగ్రామి ప్రేలుటవలన మావంతెనలో నభయము 25 మీటరుల భాగమైన సముద్రమున గూలియుండును. ఆసంగు కాబాషండునకు స్పష్టముగ గన్పించెను. తీరమునకు సమాపముననెయుండెను. వలలు మొదలగు నవివిశేషముగనున్నను జలాంతగ్రామి చాలబాగువరకు క్రిందకుండి పోయెనని ఇందువలన స్పష్టము కాగలదు. నౌకాశ్రయమున కొకప్రక్క సైక్యోద్ధ నౌక ముగ్గులుగ పడియుండెను. అనేకచుండి జర్మను నావికులకు దెబ్బలు తగిలెను. వారు బ్రూజినున కంపబడిరి. శత్రువుల నష్ట మత్యధిక మనుట నిస్సంశయము. అచటనున్న సైనికబలమంతయు రాత్రి పిలచివేయబడెను. ఆ సంజ్ఞకు భయపడి ప్రజలు రానున్నానెల్లికిని, బ్రూజినునకును పారిపోయిరి. ఈ దాడిచాల అలజడిని గలిగించెను విశేషం నైతిక ఫలితముగగూర్చి సెక్కిపలుకుచున్నాడు.

బెల్జియము; జర్మనుకొల్పులు.

అమస్టర్డుము, ఏప్రిల్ 25:— జర్మనులు బెల్జియములో న్యాయస్థానముల నెలకొల్పిరి. కుమలమానుగా రవిసీతిపరుల నిరంకులకు “డ్యూబుట్టి జుటుంగు” పత్రికవై నేరమా రోపించెడిది. కెయిజుగారికి కుమలమానుగారి మీద కోపమువచ్చునట్లు వ్రాయబడెనని “నార్వాల్డి కు” వ్రాయుచున్నది.

హోమ్మరూలు లీగునభ.

తేజస్వరాజ్య తత్వవ్యాపకము అకసరము. (ఒకవిలేఖన మొదలుండి)

కాకినాడ, ఏప్రిల్ 24:— కాకినాడ హోమ్మరూలు లీగు వారు నిన్న సాయంత్రము 6½ గంటలకు మ-రా-త్రి, బులును సాంబమూర్తిగారిని అగ్రాసనాధిపతిగ నెన్నుకొని ఒకసభను బౌనుహాలులో గావించిరి. ప్రస్తుత సందిగ్ధ స్థితిసంతయు నిజమైన యావేశముతోను నిపుణుగను సావకాశముతోను జరిపించి స్వరాజ్య తత్వవ్యాపకసావనమును గూర్చి దొరతనము వారియొక్క తీరు ఎంతమాత్రమును ఆమోదకరముగ లేదని ఏకగ్రీవముగ సీక్రింది తీర్మానముల గావించిరి

హోమ్మరూలు లీగుల తరపున ఇంగ్లండునకు బోవుచుండిన డెప్యూటీమెంట్ వారి ప్యాస్ పోర్టుల రద్దుపరచినందులకు తమ ఖండితమైన అసమ్యుతిని తెలుపుచు హోమ్ గవర్నమెంటువారిని తమ తీర్మానమును పునర్విచర్య చేయవలెనని యీ సభ వారు గట్టిగ హెచ్చరింపుచున్నారు.

హోమ్మరూలు లీగు డెప్యూటీమెంట్ ప్యాస్ పోర్టుల రద్దు పరచిన సంగ్రామ మంత్రాంగ సభవారి ప్రయత్న శేఖరాంకురయోగింపబడిన పదజాలము కోపోద్రేకకరముగ ఎంచుచు హైందవోన్నత శత్రువులకు ప్రతి బంధకులయొక్క దుష్ట ప్రయత్నములను పోనాడుటకు భారతీయుల స్వరాజ్య ప్రాప్తికై ఇంగ్లండులో తాత్కాలికమైన స్వరాజ్యతత్వ వ్యాపకము ఉండుట న్యాయమయియు ఆత్మమయియు ఈసభ వారు సెక్కి వక్కాణించుచున్నారు.

హోమ్మరూలును గురించిన చట్టబద్ధమైన ఆందోళనమును దొరతనమునకు తోడ్పడుటయు నవి రెండును అసంగతమైనవి కావనియును, యుద్ధ సంబంధముగ కార్యముగ నెంచి కాంగ్రెస్ లీగు విధానము ప్రకారముగ హోమ్మరూలులిట్లు ఆమోదింపబడినట్లయితే హైందవుల సంపూర్ణమైన మనఃపూర్వకంబగు తోడ్పాటు యుద్ధమున జనుచు గాంచుటకు కలుగజేయబడుననియును, రాబోవు ఢిల్లీమహాసభా ప్రతినిధులు దొరతనము వారికి నివేదింపుడని వారిని ఈసభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

వై తీర్మానములను దొరతనము వారికిని, (రి)న తీర్మానము గాని శర్మగారు మొదలగువారికిని తింతిమాలమున దెలియజేయుటకు కార్యదర్శికి అధికార మియ్యబడెను.

డిల్లీ మహాసభ ప్రతినిధులరాక:— ప్రతినిధులనుండియు ప్రతినిధులు దిగుచున్నారు. కమిషనరుగారి రహజమాన్యము క్రింద ఏర్పాటులన్నియు సరితృప్తికరముగ నున్నవి. యుద్ధ మహాసభాప సంఘాధ్యక్షుడగు ఎర్ క్లాడ్ హిల్లుగారును, కానన సభాసభికార సభ్యులన్న స్వదేశ సంస్థానాధీశులను విచ్చేసిరిని నిర్మితిదినమున ఢిల్లీనుండి తెలియవచ్చినది.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖనములకు సూచన

పుయ్యూరు విలేఖకుడు; బెజవాడ గవర్నరుపేట విలేఖకుడు; జన్ననాడ సబ్ డివిజన్; భీమవరము కాపురము; బ్రాహ్మణేశ్వరపురము; కలికాలమహిమ: ప్రకటింపలేనందునకు చింతించువారు. ఆగతానాగతా పరిస్థితుల సంఘము: మీరు దర్శించి ప్రకటించుకొనుడు. - సంపాదకుడు.

I

స్వరాజ్యసమితి.

అయ్యో, 25 తేదీన నర్సారావుపేట స్వరాజ్య సమితి సభ్యులు సమావేశమై, ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి చర్చించిరి. అభ్యర్థులు శ్రీ రాజ్యపరిషత్ గారికిని, ఇండియా మంత్రిగారికిని "హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమును ప్రసాదించి, యాద్యమున హైందవులు ఉత్సాహముతో పాల్గొనుటలు చేయును" అని తీర్మానమును ప్రకటించుకొనుట నిశ్చయమైంది.

గౌరవనీయులగు బి.ఎస్. శర్మగారికి కూడ "రాజ్య ప్రతినిధిగారి సమావేశమునందు స్వరాజ్యసంపాదన విషయమై పట్టుదలతో వాదించు" అని మరెయ్యక తీర్మానమును ప్రకటించెను.

నర్సారావుపేట, ఏప్రిల్ 25. } స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శి.

II

ఆంధ్రనిధి.

అయ్యో, జాతీయవిద్యార్థుల దినములలో ఆంధ్ర నిధిగాను మాతృదేశభక్తియునుగూడ గృహమునకు నాలుగు అణాలు, రెండుమాసికల ధాన్యము, మానెను చివ్యము ఈమాడింటిలో యెనలేదనియిచ్చినను నైకొను నియమును నేర్పరచుకొంటిమి ఇటులైనచో యెనలేని కష్టములగుకడయే ధనమెక్కుడు వసూలుకాగలదు. ఆంధ్రనిధికి ధనమును వసూలు చేయుటకై వేతనమును కొరకయే అంగీకరించిన పెదపాలెము నివాసియును శ్రీ పుచ్చా శ్రీరామశర్మగారును మాగ్రామము నందలి యువకులును మొదలగువారలు ప్రతిగృహమునకు కరిగి దయామయులగు వారలొసంగు విక్షలను నైకొనుచు మాగ్రామమున కొంతవరకు తిరిగితిమి. వైదియమును ననుసరించి వసూలు రు 12-0-0 సం॥ డ్రెండు రూప్యములైనది. ఈ మొత్తమును ఆంధ్ర నిధికి చేర్చగలములకై శ్రీ పుచ్చా శ్రీరామశర్మగారికి సమర్పించితిమి. ఈ ధనము నిధికి చేరినచేటనే యాసంఘ కార్యదర్శి యగు వారు పత్రికాముఖమున దెలుప బ్రాధితులు. ఇంకను వసూలుచేయగలమని తలంచుచున్నాము. ప్రతిగ్రామమునందలి దేశభక్తులును ఈ చులకని పద్ధతి ననుసరించి యింటింటికి తిరిగి ధనమును వసూలుచేసి దేశోపయోగ కార్యములకు వినియోగింపుదని ప్రార్థించుచున్నాడను.

ఈమని, కృష్ణ జిల్లా పురవాసి.

III

ఆంధ్రుని నిర్బంధము.

అయ్యో, ప్రస్తుతము నిర్బంధములై యున్న చెంచయ్యగారి విషయమును ఆంధ్రనాయకులేమి, ఆంధ్ర ప్రజాసామ్యమేమి సంపూర్ణ మానము దాల్చుట పాడియా? కాదు. ఆంధ్రుల యం దనోగ్యవ్యాధుల రాగము కూర్చుండు పోయినదా? తమ సోదరుడగు చెంచయ్యగారి యందు మనకు కనికరము, జాలి యయినను కలుగకూడదా? కలిగిన యెడల ఆంధ్రులు మూకీ భావము వహించుచేల? తాముచేయు కార్యము సఫలత నొందదను నిరుత్సాహము ఆంధ్రులను చేపట్టినదాదేమి? ఆంధ్రుల కాత్మ విశ్వాసము నశించినదా? లేనియెడల చెంచయ్యగారికి నిర్బంధ ప్రవాసశిక్ష నుండి విముక్తి లభించు సాధనముల మన మేల నుపయోగించరాదు. చెంచయ్యగారు బిసెంటుమ్యు ప్రభృతులంతి మహనీయుడు కాకపోవచ్చును. వారు కేవలము నిరపరాధులే. అందుచే నయినను వారు మనకు పూజనీయులే.

త్వరలో మేల్కొనుడు. ఆంధ్రదేశమునందుగల ప్రతి గ్రామమునందును సభలజరుపుడు. అందు చెంచయ్యగారి నిష్క్రమణకు చారిత్రము ఘంటాపథముగ జాలుదు. వారి విముక్తి కొరకు తీవ్రమయిన శ్రీరామముల గావించును. అతీరామముల తంలివార్ల మూలముగా ప్రభుత్వమువారివద్ద గురిపించును. వారికి కారాగృహ శిక్ష తొలగించునంతవరకు ఆంధ్రరాష్ట్ర మందు నిరంతర సక్రమాందోశనము మాత్రమే కొనసాగించుడు.

సంపాదకు, జా. పేకటరమణశాస్త్రి.

IV

డాక్టరును గౌరవించుట.

అయ్యో, మా పట్టణమును రమారమి మూడు సంవత్సరముల నుండి కాఖా వైద్యులగునండిన ఎమ్. ఆనందముగారు నెలపుమీద వెళ్లిపోయిరి. ఆనందముగారు సర్వజనానందుడు. వారి శాంత స్వభావమును, స్వార్థత్యాగమును ప్రశంస నీయుములు. శ్రీ డాక్టరుగారి వీడుకోలు కావలి పట్టణమున కొక తీర్పరాని కొఱత. ఈ నెల 16 వ తేది వారి గౌరవాగ్రము ఒక గొప్ప సభ గావించిరి. దానికై చందాలవల్ల రు 200 లు వసూలుచేసి పట్టణముందు గల పెద్ద మనుష్యులకును, విద్యార్థులకును ఫలాహారములు పంచిరి. పిమ్మట సభ ప్రారంభింపబడెను. యన్. కేశవచార్యులుగారు అగ్రాసనాధి పత్యమును వహించిరి. డాక్టరుగారివై పద్యములు రచియింపబడెను. బి. నుబ్బరావు, కే. రంగయ్య శాస్త్రి, పాతకాలాధ్యక్షులగు, ఎ. గురుమూర్తిగారు డాక్టరు గారి తో గల స్వానుభవమును వారి పరోపకారత్యమును కడుంగడు కొని యాడిరి. సామూహికగారు డాక్టరు గారిని కొనియాడుచు చిత్ర వ్యాసమును జదివిరి. తరువాత కే. నరసింహారావు గారు, మరి కొందఱు విద్యార్థులు ఆంధ్రమున ముచ్చటించిరి. తరువాత కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన బంగారు పతకమును కొంతకొక్కమును డాక్టరుగారికి సమర్పించబడెను. పుచ్చలపల్లి వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారు డాక్టరుగారికి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు గడియారము నొకదాని నిచ్చిరి. డాక్టరుగారు రుచితరీతిని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

విద్యార్థులు ఫలహారములను పంచి తాము సభానంతరము మిగిలిన ఫలహారములను తినవచ్చునని గడిలో నుంచి తాళమువేసికొని వచ్చిన నెరుక కొందఱు రెడ్లు గడి తాళములను పగుల గొట్టి అందున్న ఫలాహారములను తమ తమ దాక్షిణ్య పాత్రులకు విద్యార్థుల కెరుకలేకడే పంచివేట్టెరిని తెలుపుటకు చింతించుచున్నాను.

కావలి పురవాసి.

V

ఆంధ్రమహాసభ

ఒక సూచన.

i

అయ్యో, అజన ఆంధ్రమహాసభయు, ప్రథమాంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభయు నీమాసాంతమున కడపలో జరుగనున్నది. గతదేశీయ మహాసభకువలె; ఆంధ్రదేశమునందంతటను; మరియు నాంధ్రులుగల యితరతావులందును, ఆ సభల ప్రథమదినమును వర్ధంతల జరిపి ఆంధ్రరాష్ట్రీయత్యక్తము నూదించు తీర్మానమును (భాషా ప్రయుక్తరాష్ట్ర) విభాగ సూత్రధర్మము ననుసరించి తేసి కడపలోని మహాసభానిర్వాహకులకు తంలివ్యాదా తెలియజేయుట ఆంధ్రుడను ప్రతివానికిని కర్తవ్యమై యున్నది. మరియును దేశీయమహాసభకువలెనే ఆయాసభాధ్యక్షుల (అజన ఆంధ్రమహాసభ; ప్రథమరాష్ట్ర) సభ అధ్యక్షుల) యువవ్యాసము లచ్చొత్తించి దేశమునందంతటను అదివమున జనువబునుటలు జేయుట మిక్కిలి ఆగత్యము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయరులగు నాంధ్రనాయకులెల్ల నీసూచనను బాగుగ నాలోచించెదరు గాక!

దేవరాజు నీతారామస్వామి.

ఏప్రిల్ 24. ఖరగ పురము.

ii

అయ్యో, రాజోపు ఆంధ్రమహాసభ సభ కధ్యక్షులెవరుండిన పోధసక్రముగ నుండుటయేగాక, అభీష్టసిద్ధి నొందగలుగుదురా; అట్టి వారిని మాత్రమే ముఖ్యముగ నెన్నుకొనవలసి యున్నాము. మనము లోకమాన్య తిలకుగారిసే సభాధ్యక్షులుగ నేర్పరుచు కొనుట మన పురోభివృద్ధికి ముఖ్య వనరము. ఇట్లు వ్రాయుటచేత ఆంధ్రమహాసభ సభాధిపత్యము స్వీకరింపగలప్రముఖులు లేరా? ఆంధ్రదేశము గొడ్డుపోయినదా? అని ప్రశ్నింపవచ్చును. ఆంధ్రదేశమున ఆపదవి కర్తులగు వార లనేకులండిరి. ఆంధ్రదేశ మెన్నటికిని గొడ్డుపోదు. ఆన్యరాష్ట్రీయగు వాను తిలకుగారిని నియమించుటకు ఆంధ్ర సోదరు లిచ్చగింపరేని గౌరవనీయులగు భూపతిరాజు పేకటపతిరాజు, పోలవరం జమీందారులగు కొచ్చెర్లకోట పేకటకృష్ణారావు గారు సభాధిపత్యము వహించుట కర్తులు. వీరు కానియెడల కడప ప్రాంతములందు ఆంధ్రోద్యమమును

గురించి కొందఱికి బాత్రిగాఁ దెలియక పోవుటచే ఆప్రాంత ప్రముఖులును, ఆంధ్రోద్యమమును కూలరును, దేశభక్తులునగు శ్రీ గాడివెల్ల హరిసర్వోత్తమరావు గారి నెన్నుకొనిన ఆ మట్టు ప్రక్కల మండలముల వారు ఆంధ్రోద్యమమునకుఁ దోడ్పడఁగలరు. కాఁబట్టి లోకమాన్య తిలకుగారి నెన్ను కొనుటకు వీలులేని పక్షమున వైముగ్ధులను సభాధిపత్యమున కర్తులని నాకుఁ దోచుచున్నది.

చెంగల్వల సత్యనారాయణ మూర్తి.

iii

అయ్యో, ఆంధ్ర మహాసభ లిప్పటి కైదు నొకదాని కన్న మరి యొకటి మించిన వైభవముతో జరిగవని. ఉద్యమ పరిమళము నలుదిశల వ్యాపించినది. ఈ కొద్ది కాలములో ఆంధ్రోద్యమ స్వరూపము వివిధ పరిణామములను పొంది తుదకు నేడు విశ్వరూపమును దాల్చినది. ఇంతవరకు ఆంధ్రుల యుత్సాహము యూహా ప్రపంచమున మాత్రమే గోచరమగుచుండి ఇప్పటి నుండియు నిరంతర కార్యభారము వహించ నున్నది. అందులకై కార్యక్రమము నందు నేడు జడత్వ మేర్పడినది. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయమున కడప మండల గాములు హైద్రము పూని ముందంజవేయుట మిగుల శుభ సూచకము. ఏమి! ఆ పుణ్యఫలము! ముందు ముందు యాద్యమ ఫల ప్రాప్తికై విధానములను నూదించి అకాంతి రాజకీయ ప్రళయమున నాకను నురక్షితముగ గవ్య స్థానమునకు గొంపోవు భాగ్యము ద త్రమండల వాసులకు లభ్యపడెను గదా!

అజన ఆంధ్రమహాసభలో కొన్ని నూతన విషయములు చర్చనీయాంశములుగ కనబడుచున్నవి. వానినిగురించి సక్రమముగ మహాసభలో తీరుమానములను యువపాదించుట భాగ్యమని తలంచెదను. అన్నిటిని సంపూర్ణముగ నీశేఖయందు చర్చించుట యసాధ్యము. అయిన, విషయములు మాత్రము ఇవ్వి యని నిచట బొందుపరచెదను. క్రమక్రమముగా నొక్కొక్కదానిని విమర్శింపుచు ప్రజాభిప్రాయములను ముక్తము పత్రికాముఖమున తెలియజూచు కొనెదము.

ఆంధ్రోద్యమ సిద్ధాంతమును అన్యరాష్ట్రీయులకు గొంపోయి అచ్చటి ప్రజానాయకుల అభిప్రాయములను గుర్తెంగి జనసామ్యమునకు శుభవ్యాసము లిట్పించి వీలగుచోట్ల రాష్ట్రసమితులు ఏర్పరుదుట.

ఆంధ్రులకు ఆంగ్లవార పత్రికైనను స్థాపించు ప్రయత్నములు త్వరితముగ చేయుట.

ఆంధ్ర సేవాసంఘమునకు కొన్ని నిబంధనలను తయారు చేయుటయే గాక, ప్రస్తుతమున్న స్థాయిసంఘములో అవసరములగు మార్పులను నూదించుట.

కెల్లూరు ఏప్రిల్ 25. } బిరదవ్రాలు జగదీశ్వరప్రసాదరావు.

మైసూరువార్తలు

రెండవ యుద్ధములునునకు బాగుగ చందాలు వసూలు గుంటుల తగినప్రయత్నములను జేయవలసినదని మైసూరువారతనమువారు ప్రకటించిరి. సర్దారు కాంతరాజు అరన్నవారి యాజమాన్యమున సొక సంఘము నెలకొల్పబడెను.

మైసూరు ప్రతినిధిసభ నిన్నటితో ముగిసెను. సంస్థాన పు బడ్జెట్టుతర్కముముగిసెను. దివానుగారు గంభీరమగు డిగ్గోపన్యాసము నొసగి వివిధాంశముల తెలియబరచిరి. సంస్థానమువారు మాధ్యమికవిద్య సచితముగ జేయవలయు నని కోరుచున్న మాటను దెలిసికొనిరిగాని ఇందులకు విశేషముగ దృక్పథమును, మంచి యుపాధ్యాయులును గావలెననిరి.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH
WATCH & Co,
Dealers in Watches
Maerials, Tools
BHENDI EAZLAR,
Post No. 9,
BOMBAY.

(881) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

T. SAMMI'S WONDERFUL MEDICINES.

టి. సామిగారి అద్భుతమైన ఔషధములు.

యా అద్భుతములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెప్పటినున కమిటిదార్లవల్ల బంగారు పతకమున్న, పెండిసత్కములున్న బహుమానములుగా నొసగబడివున్నవి. (1117)

హిందూ ఔషధము:—కడుపునొప్పి, నరముబెలుగుట, కీళ్లవాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పూర్వ వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పులు, అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును. దీని వెల 0-8-0. పెద్దదన్ని 2-8-0.

హిందుకమాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుకూయుట, అశీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, శీత భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, నీన్ని, తేలుకుట్టడం, జలుబు, శ్రీలత బుతుకామలయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ మయిన నొప్పులున్న అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును. దీని వెల రూ. 0-8-0, 0-15-0, 1-12-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దివాలపేరట నుండి జ్వరమును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములను బహు త్వరగా నివర్తింతును. దీనివెల రూ. 0-8-0, 0-15-0.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠమాల కారకము; మేహపావలు, మేహరణములు, గంధిరణము, వరు పులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యేకాగ్రణముచేత చెడి యూడినను రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తవృద్ధిచేయును. వెల రూ. 1

త్రెల్లకాక:—త్రెల్లకాక, పచ్చకాక, మూత్రద్వార మన తాళగూడని మంట, గుర్మాంసము పెరుగుట మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెడు శ్రీ సంబంధ రోగములను 8 దినములలో మరుగ్గును. దీనివెల 2-0-0 పెద్దదన్ని 3-8-0. **దగ్గుమందు:**—ఇది దగ్గు, కుక్కనీర్లు, కొమ్ము నొప్పి, గొంతుకమ్మట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి ఆవుషధము. వెల 1-8-0.

సప్తకా్యానా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇచ్చిదివ్యుత్పత్తి మగుటనున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వస్థపరచి యింద్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్లకు మొగతనమును కలుగజేయును. దీనివెల 1-0-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపల్లివీధి, సాహుకారుపేట, చెన్నపట్టణము.

ఇనాము ! ఇనాము !!

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు చీర 1-కి వెల రూ. 3-12-0.

18 మూలము సిడివి. 2½ మూల వెడల్పు కలది. గండుడు ఉత్తరవాదము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల బుట్టాలు వేయింపబడినవి పలురకములు కలవు. ఇక్కడ నాగరికమునకు తగు నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-కి కొడువారలకు ఎలక్ట్రిక్ బంగారు ఉంగరము 1-కి ఇనాముగా యివ్వబడును.

నర్సాపురం సరిగచీర 1-కి 18 X 2½	రూ 4-8-0
బందరు దవనకొడిచీర 1-కి	రూ 8-0-0
బాలామణి మామిడిచీర 1-కి	రూ 2-8-0
కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి	రూ 5-0-0
శకుంతలచీర 1-కి	రూ 5-8-0

1142 సి. సి. లింగం అందు కో, 2, రామానుజఅయ్యర్ వీధి, సాహుకారుపేట పోస్టు, మద్రాసు.

వివాహ మహోత్సవముల కాలము సమీపించుచున్నది

అవసరములలో అంగళ్లకుపోయి ఎక్కువ ధరల యిచ్చి నట్టపు అంగవస్త్రములు తీయుటకంటె సరిగచీరలు, ధోవతులు, బహుమతులు ఇచ్చుటకు కావలసిన వస్త్రములు మున్నగు నవి వివాహము నకు కావలసిన జవిధికి ముందుగానే మాకు ఆర్డర్ లిచ్చుట మంచిది. ఇప్పటి కాలమునందున నాగరిక మాదిరిలుప్రకారము పట్టుచీరలు నేయబడును. చాయకు పూచీ ఇవ్వబడును. 100-కి 25 రూపాయలు వంతున ముందుగా అడ్వాన్సు వంపనలెను.

దిస్కదేశీ ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్, బ్రాంచి: మధుర. (962) కంజీవరం.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు. శృంగారనవాటిక.

కాలికో 1-0-0, రావణు 0-14-0
వింధనానురాగము. వెల 0-12-0.

839 మా నేజరు కలాభివర్ధని. రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము
ఈ అవతేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి పిత్తమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి భూష్టశుభము చేసి చేతి కాలి మంటల పోనొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు రేజున్ను కలిగించును. వీగ్గత్యు, భేదులు, తలనొప్పి, కొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 అర్ధపాను దన్ని 1-కి రూ. 2-0-0-0. **చైతన్యశాస్త్రి మిశ్రతంకర్ గోపిండ్రి,** ఉపాధ్యక్షగ్రామోద్యమధ్యాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పరమరహస్యము.

వాణిజ్యము (1161)
అనువు ప్రకమునందు, ఇదివరకు పరమరహస్యములుగా నున్న సంగతులు బహులంపరచబడినవి. ఇది వ్యాపారముచేయు వారికి కల్పతరువు. సుప్రసిద్ధులను, గన్న మెంటు వారిచే వాణిజ్యమునందు గన్నరు పొందికట్టియు, కారుముగ రామ కోటయ్యగారిచే రచించబడినది. దీనియందు, వ్యాపారము నిర్వహించు విధము, బాబులు వ్రాయువిధము నుత్పత్తియు విధములు, తపాలాక చేరవ్వరహస్యములు, ఉత్తరములు మొదలైనవి వ్రాయుచేయువిధము, బ్యాంకులు, చెక్కులు, హుండిలు, వ్యాపారమునందు వాడుకచేయు అన్నివిధములైన సాధనములు వ్రాయువిధము, రైలుమీద స్తీరుమీద సరకు పంపువిధము, కాపీలైటు, ప్రేతుమాక్కులు, భీమాకం వెనీలు, లిమిటెడ్ కంపెనీలు, వేయేల వ్యాపారము చేయు ప్రతిభాను తెలిసి కొని లాభముపొందుటకు క్రొత్తవిధములు వ్రాయుడి, అనేకుల మెప్పును పొందినది. వెల రూ. 0-0-0. మే వెల 31క తారీఖు లోగా తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-8-0 లకు ఇవ్వబడును. త్వరపడుడు.
మే నేజరు, వాణిజ్యవిలాస్ ఆఫీసు, గుంటూరు.

INDUSTRIAL DEVELOPMENT.
Essential for National Uplift.
Practical instructions for making Inks, Hair Oils, Tooth powders etc..
SENT BY POST.
Fees for particular Industry Rs. 10/- One year's full course Rs. 100. If paid monthly Rs. 12/- Half yearly Rs. 60
IN ADVANCE.
For further particulars, apply with a postal stamp to:
THE SUPERINTENDENT,
Correspondence School of Industries
1141 BANGALORE CITY.

జీవితములు, నవలలు

1 గోపాలకృష్ణగోఖలే	0-8-0-1	మంజువతి	0-12-0
2 నూనాదేవగోవిందరాజుదేశి	8-2	జగన్నోహిని	0-10-0
3 రామకృష్ణమిఎం.వి.0-8-0	8	ఇందరావనిధము	0-10-0
4 నివేదితాసోదరి	0-8-0-4	రంగరాజు	0-14-0
5 విదవబార్తి చక్రవర్తి	0-8-0-5	అమృతశర్మ	1-4-0
6 వర్ధింజి సభువు	0-8-0-6	కళావతి	0-12-0

వై 2 గ్రంథముల నొకపర్యాయము కొనువారికి కపాలాభిక్షులు మేమే భరించెనము. (982-409)
ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అందు కో, నల్లూరు.

సావరన్ అందుకంపెనివారి
తామరతైలము.
ఈతైలమును 2 సొజ్జలు తామర, ఏనుగుజ్జ, దురద, తీట ఇటువంటి చర్మవ్యాధులకు వైస రాచిన యెడల చూచుమై పోవును. గుణములేదని దబ్బు వాధను చేయును. బుడ్డి 1-కి క్రయం అ. 12.
3 బుడ్డుల పోటుభిక్షులు కలైరా తేవు
సావరన్ అందుకంపెని,
(1189) కచ్చాతేక్కర అగ్రహారం, మద్రాసు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక
తయారగుచున్నది

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాకీజయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకీతములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలవుననే కాలవలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేయుచు యందుటవలన కలయువారు వెంటనే వాసికొను టుచితము. వెల రూ. 2-0-0

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0

" అర్ధసంవత్సర " " 0-12-0

ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాధము

తామరతైలము	గణికితైలము	మోహినితైలము
దన్ని 1-కి 0-8-0	దన్ని 1-కి 0-4-0	నీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము దీహా 6, తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.
క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, ధేనులు గావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భ కో ధ న గావించును.

1 పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రూ. 2-8-0, 4-0-0.

ప్రే జ ర గా రి
లీవరు టానిక్.

పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంధించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య మువలన గలుగు బాధలకును, అలసత్తుకును, అకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసు గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

సీసా వెల రూ. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి

నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సామ్యూవల్ డై పెట్టె 1-కి రూ. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
(Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.)

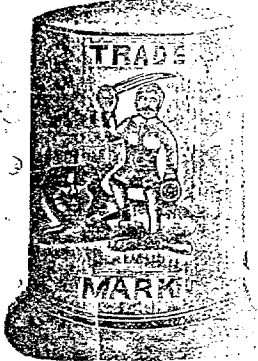
దబ్బియు. జి. స్ట్రీట్ అండుకో.,
(లిమిటెడ్).
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక జేరునుదాహరించ గోరెదము
368

1000
రూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా! అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బాను నేనించండి. దీనిని నేనించిన యెడల భాతుప్రస్థి, రక్తప్రస్థి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ మొదలయినవి. కలుగును. స్వప్నస్థితియు, భాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమూత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానవు. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన అనేకులు రంగోన్, పిసాంగ్, సిలొన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈస్టప్రాంతములనుండి బహుమానపత్రములు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హతాస్థానపును పంపినచో బహుమాన పత్రములు కాపి పంపుదుము. ఇది ఆర్యుల నుని రుజువుపరచువారికి వై కనుసరిచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమూలముగా పొందవచ్చును. పార్సీయును కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యుండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనుపాన పత్రము సార్వభౌమ పంచబడును. ఏతెంటులు కావలసియున్నవి. 15 తులాలు తేబ్బీల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-కి డబ్బాబట్ట 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,
సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

619

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులు గురించియు, ఉత్క, ఇనుపవాసనలు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన లేకులు కోడలులుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన బియ్యి విషయములను గురించియు ఈ గ్రంథి కంపెనీవారితోనే సంబంధపరచుటల ఫలహా సాలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి నరచిన వారిని నకలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము..... ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ
ఫాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తపాలాపెట్టు నెం 5555 రు,
389 మదరాసు

(పై కామ్యూనికేషన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరించ గోరుచున్నారు.)

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOWNED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

చ క వ ర్తి మా త్ర లు
అజీర్ణము, మలబద్ధము. భాతునవ్వు, స్వప్నము నందు కలుగు బలహీనులు, తెలుపు, చురుకు, సకలవిధ మైన మూత్రవ్యాధులను ఎల్లప్పుటికిని రాకుండ గుణము చేయు ఒక వర్తమానమువంటి సర్వరోగసంజీవి మాత్ర లు. వీటికి సమానమైనది లేరేలేదు. వీటికి అనేకకొట్ల యోగ్యతాపత్రములు చెందినది. కోట్లకొలది జనులు గుణము చెందియున్నారు. ఈ వయోగించినతోడనే గుణము తెలుపును. గుణములేనిపక్షమున డబ్బు వాపసు చేయబడును. రెండేబుట్లు చాలును.
30 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0.
ఈ త్తరదేశములకు ఏబంట్లు కాలరయును.
443 సావరన్ అండు కంపెనీ,
కచ్చాతేవ్వర అగ్రహారము, మద్రాస్.
పాత్యవృ వేంకటాచల 594

పండితులనారి నిర్దోషధములు.
యోగ్యతాపత్రములు.
మ॥ రా॥ చార్లెస్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రామియేట్. ఎస్. జి. ఇన్స్టిట్యూట్, బండ్రా కన్వెన్షన్ కమిటీ ఏరియర్ షేక్. సం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకానుయోగ కస్తూరి మూత్రమును, ఈవయోగించుటకును, త్యాగోపాన్యాయముల వ్యత్యాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కకోషి, కనుపుకోషి, అవ్యాధి కబ్బరము, పిత్తసంబంధరోగము. బిడ్డల యెముకవాలముల గ్నియు, నుబురుయ్యెను, తమవడ్డకు ప్రతిదినము వచ్చు లోని లకు, ఏకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ టైదులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫార్సు చేయుచున్నారు.
మ॥ రా॥ సి-ఎస్-అచ్యుతరావు, సీనియర్ సర్జన్, స్వామివరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు వ్రాసినది. "లోకానుయోగ కస్తూరి మూత్ర"లనునే నుపయోగించుచున్నారు.
పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్కృష్టముగు, గుణములను ఈమూత్రము గలిగి యున్న యి సేవచెప్పట కానందకరమైనదననుచున్నారు.
డైర్యకాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు ఉపయోగకరములగు రిక్తుటక మూలికలనుండియే యోగ్యతాపత్రము తయారు చేయబడుచును."
రిచ్చరైన యావ్యాపార గురువులు, ప్రతి సీసానుదాహరించును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుసానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడ యుండును. శిశుమూత్రమునకు సీసా త బహుము, మూకతో.
6 సీసాలు వాకలది రెప్పించి
6 తుల భస్మతోడనే రూ. 2-8-0
12 సీసాలతోడనే కొను 3-12-0
24 సీసాలతోడనే కొను 5-0-0
గవర్నరోగములకు మూడే బంతులు
మీరు విధోపధములు వారకు.
అనుసానపత్రము సీసా రాకుండ ప్రెస్టెస్, మైసూరు

